

BU SABAHKI HABERLER

Fransız Afrikasına yeni çıkarmalar yapılıyor

Mareşal Peten'in Darlan'a mesajı: "Mukavemete devam ediniz!"

Cezayir şehri teslim oldu, iki noktada şiddetli çarpışmalar cereyan ediyor, Fransız filosunun ana vatana döndüğü bildiriliyor

Harekât sahasına Alman kuvvetlerinin yollandığı şayiaları

Londra, 9 (A.A.) — Fransız şimal Afrikasının Atlantik ve Ak deniz sahillerine yapılmakta olan Amerikan çıkarma hareketi plân mucibince devam etmektedir.

Birkaç mühim uçak meydana işgal edilmiştir. Cezayir şehri teslim olmuştur.

Yeni çıkarmalar yapılmaktadır. Fransız mukavemeti yalnız bahri harekâta ve sahil topçusuna münhasır kalmaktadır.

Oranda iki küçük gemiden başka zayıf yoktur. Bir taşıt gemisi torpillenmiştir.

Bu çıkarma hareketleri en büyük bahri hareketlerden birini teşkil etmektedir. Binlerce kilometrelik mesafeden gelen yüzlerce nakliye gemisi asker ve harp malzemeleri dolu hamulelerini tesbit edilen noktalara getirmeğe ve çıkarmağa muvaffak olmuşlardır.

Cezayirde iki ve Oranda bir uçak meydana işgal edilmiştir.

İngiliz ve Amerikan harp gemilerine karşı harekette bulunmak üzere hafif Fransız gemileri denize açılmışlar ise de tekrar limanlara dönmek zorunda kalmışlardır.

Vişi, 9 (Radyo) — Düşman dün Safi ve Mehdiaya mühim kuvvetler çıkarmıştır.

Darülbeyzaya 40 kilometre mesafede bulunan Buzeye asker ihraç edilmektedir.

Cezayirde mütareke

Londra, 9 (A.A.) — Cezayir şehrindeki Fransız kuvvetleri ile bir mütareke akdedilmiştir. Fransız kuvvetleri silâhları ile birlikte kışlarına çekilmişler ve asiyeşin temini Amerikalılara bırakılmıştır.

Vişi, 9 (A.A.) — Cezayirdeki Fransız kuvvetlerine ateş kes emri verilmiştir. Şehir teslim olmuş ve Amerikan kuvvetleri buraya saat 22 de girmiştir. Fransız askerleri silâhlarını muhafaza etmektedirler. İşgal hareketi tamamlandıktan sonra, sivil makamlar vazifelerine avdet edeceklerdir.

Mareşal Peten'in Darlan'a mesajı

Vişi, 9 (Radyo) — Mareşal Peten Fasta harekâtı idare eden eden amiral Darlan'a şu mesajı göndermiştir:

«Haberlerinizi aldım. Orada bulunduğunuza çok memnunuz. Böylece harekete devam ediniz ve bana her an malûmat veriniz.»

Bir izah

Kâğıd kesen makine bir arzıya uğradı. Bu arzıya giderilinceye kadar Son Posta her gün gazetesinin ortasına konulmakta olan yarın sayfanın yerine haftanın bazı günlerinde 8 ve bazı günlerinde 4 sayfa olarak çıkacaktır.

Okurlarımıza arz ederiz.

Son Posta yarın 8 sayfadır

Tam itimadına maliksiniz.»

Çarpışmalar
Londra, 9 (A.A.) — Oranda ve Darülbeyzada şiddetli çarpışmalar vukubulmaktadır. Fransız kuvvetleri çıkarmağa mâni olmağa çalışmaktadırlar.

Tunustaki Fransız kumandanının emri

Vişi, 9 (A.A.) — Tunustaki, Fransız kuvvetlerinin başkumandanı General Barre şu günlük emri neşretmiştir:

«Askerî vazifemiz basittir: Mareşalin emrine itaat etmek. Subay ve erler, bize taarruz edecekler. Fransanın namusu bize teslim edilmiştir.»

Düşmanın bütün hareketlerine kuvvetle mukavemet edeceğiz.»

İngilizler yalnız deniz harekâtına yardım ediyorlar

Londra, 9 (A.A.) — Royterin bildirdiğine göre Fransız şimal Afrikasına karşı Amerikan hareketine İngiltere yalnız deniz ve hava kuvvetleri iştirak etmektedir.

Harekât sahasına Alman kuvvetleri mi gidiyor?

Vişi, 9 (A.A.) — İngiliz haberler bürosu, lejyonier kıyafetine bürünmüş Alman askerlerinin Marsilyadan hareket ederek şimali Fransız Afrikasına geçtiklerini bildirmektedir.

Bu haber, Vişi mahfellerinde yalanlanmaktadır.

İngilizler Libya topraklarına girmek üzere

Londra, 9 (A.A.) — 8 inci ordu takib hareketlerine devam etmektedir. Kahireden alınan malûmata göre Marsah-Matruh ile Libya arasında bir noktaya varılmıştır. Geride düşmanın mukavemet noktaları kalmış ise de bunlar geriden gelen kuvvetler tarafından yok edilmektedirler.

Londra, 9 (A.A.) — Garba doğru ilerlemekte olan müttefik kuvvetleri Sollum ile Halfaya arasında ve Bug Bugda kesif bir hedef teşkil eden büyük Mihver nakil vasıtaları görmüşlerdir.

Şark cepesinde

Londra, 9 (A.A.) — Sovyet Rusyada esaslı tebeddül yoktur.

İspanya ve Portekize teminat verildi

Londra, 9 (A.A.) — Ruzvelt General Franko ile Portekiz hükümet reisine birer mesaj göndermiş ve memleketlerinin tarafsızlıklarına riayet edileceğini resmen bildirmiştir.

Askerî vaziyet

Şimalî Afrikadaki yeni hâdise

En esaslı nokta Fransızların ciddî bir tarzda mukabelede bulunub bulunmayacaklarıdır

Yazan: Emekli General K. D.

Şimalî Afrikada cereyan etmekte olan hâdiseler şümül ve ehemmiyetlerini o kadar genişletmişlerdir, ki daha iki hafta evveline kadar savaşan kuvvetlerin, miktarı ve bu

kuvvetler arasındaki savaşların fevkalâde şiddet ve çetinlikleri dolayısıyla İkinci Dünya Harbinin her an kendisine iştigal edilmesi elzem bir

[Devamı 3 üncü sayfada]

Tedbirleri beklerken..

Yazan: Falih Rifkı Atay

14 Ekim'in tarihli La Tribune de Geneve gazetesinde bir Paris mektubu var. Birkaç satırını zikredelim: «Kış geliyor. Üşüyeceğiz, açlık çekeceğiz. Hayat pahalılığı gittikçe artıyor. Kara borsada bir kilo tereyağı 7,50 lira, bir kilo çay 66 lira, bir kilo kahve 42 lira, erkek pabucu 145 lira, sabun 6 lira, et 6 lira, bir tavuk 9 lira, bir paket adı sigara 225 kuruştur.» Bununla beraber hükümetten İsviçre altını döviz alıp, bunu Paris kara borsasında

bozdurmak. Pariste hayatın sudan ucuz olduğunu söyleyenler de değildir. Almanyanın, vesikalama ve tayınlama sistemini en iyi tatbik ettikten başka kara borsaya en ağır ceza veren memleket olduğuna şüphe yok. Fakat bu ne bolluk, ne kâfi beslenme ve kullanma eşyası tedarik edilebilir, ne de kara borsa olmanın mânâsına gelir. Berner Tagblatt gazetesinde çıkan bir Berlin mektubundan bazı satırları Devamı S. 2 Hergün sütununda

Amerikalılar Cezayir ve Fası işgale başladılar

Fransız filosu denize açıldı, Kazablanka açıklarında deniz muharebeleri oluyor

Şimalî Fransız Afrikasına çıkan Amerikan kuvvetleri komutanı General Eisenhower

Londra 8 (A.A.) — Müttefik kuvvetler umumî karargâhı, aşağıdaki tebliği neşretmiştir:

Amerikan kara, deniz ve hava kuvvetleri, bu Pazar sabahı karantik saatlerde Fransız şimali Afrika sahil üzerinde muhtelif noktalara ihraç hareketlerine başlamışlardır.

Fransız halkının bu ihraç keyfiyetinden en süratli bir şekilde radyo ve beyannamelerle haberdar edilmesi için tedbirler alınmıştır. Amerikan kıtalarının bu müsterek hareketi, İngiliz hava ve deniz kuvvetleri tarafından desteklenmiştir. Amerikan ordusu kumandanlarından general Dwight Eisenhower, müttefik kuvvetlerin başkumandanıdır.

Ruzvelt'in mesajı

Londra, 8 (A.A.) — Reis Roosevelt'in mesajı, hava kuvvetlerine mensub uçaklar tarafından Fransanın ve şimal Afrikanın her tarafına atılmıştır.

[Devamı 3 üncü sayfada]

Hitler diyor ki:

«Ben teslim olmak kelimesini bilmiyen bir adamım,,

Münih, 8 (A.A.) — Hitler söylediği nutukta evvelâ 9 Sontesgrin 1923 hâdiseni anlatmış ve bu hâdisenin Nasyonal - Sosyalist hareketinin ve Almanyanın tarihindeki manasını belirtmiştir.

Führer alaylı bir lisanla Anglo - Sakson demokrasi rejiminde, onların seflerine ve dünyanın maddî zengiliklerini sömürmek ve manevî kıymetlerini bertaraf etmek olan siyasetlerine hücum etmiş ve demiştir ki:

Bugün Almanyanın başında bulunan adam buhranlı devrede asla memleketini bırakıp kaçmayacak bir adamdır. Onun bildiği tek bir kelime vardır: Düşmanlarını yenmek, yine yenmek ve ezmek.

Almanyanın arkasında muazam bir mâzi vardır. Ancak Almanyaya hiçbir zaman bugünkü kudrette olmamıştır. Ve onu parçalamak düşüncesinde olanlar acı acı aldaniyorlar.

Hitler sözlerine şöyle devam etmiştir:

Bize indirilen bütün darbelerle mukabele edeceğiz. Hiçbirin unutmuyorum. Düşmanlarımızın cevaplarını alacaklardır. Bu cevap öyle müthiş olacaktır ki akillarını kaybedeceklerdir.

Führer'in nutku saat 18.08 de başlamış ve 1925 te nihayet bitmiştir.

Yarın bütün yurd Ebedî Şefin aziz hatırasını anacak

Üniversitede, Halkevlerinde ihtifaller yapılacak, radyo yalnız ajans verecek, eğlence yerleri kapanacak

Yarın, Ebedî Şefimiz Atatürk'ün, fani hayattan ebediyete geçişlerinin dördüncü yıldönümüdür. Bu münasebetle memleketin her tarafında olduğu gibi şehrimizde de ihtifal toplantıları yapılacak, Ebedî Şefin büyük hatırası tazim olunacaktır. Saat 9 dan evvel bütün Halkevlerinde toplantılar yapılacak ve saat tam 9,05 de beş dakika ihtiram sükütü yapılacak bundan sonra hatibler tarafından Atatürk'ün hayatı, memleket ve millet için yaptığı hizmetler ve kahramanlıklar hakkında konferanslar verilecektir. Müttefikben Milli Şef İsmet İnönü'nün Atatürk hakkındaki 21/11/1938 tarihli beyannameleri okunacaktır. Emiñönü Halkevinde yapılacak ihtifalde Vali, Komutan, Parti Vilâyet idare heyeti reisi, Vilâyet, Parti, Belediye erkânı hazır bulunacaklardır. İhtifal

faalin sonunda toplu olarak Gülhane parkına gidilerek Atatürk heykeline çelenk konulacaktır. Beyoğlu Halkevindeki ihtifalden sonra da topluca Taksim meydanına gidilecek, abideye çelenk konulacaktır.

Yarın Üniversite ve bütün okullarda aynı şekilde ihtifal toplantıları yapılacak, tazim sükütünü müteakip Atatürk'ün hayatı ve hizmetleri hakkında konferanslar verilecek, Milli Şefin hitabesi okunacaktır.

Radyoda yarın ajans haberlerinden başka neşriyat yapılmıyacak, sabah, öğle ve akşam neşriyatlarında Milli Şefin beyannamesi okunacaktır.

Yarın bütün sinema ve tiyatrolar kapalı bulunacak, yalnız bazı sinemalarda Atatürk'ün hayatı ve cenaze törenine aid filmler gösterilecektir.

Mısır muharebesi

6 İtalyan tümeni esir edildi

Marsa - Matruh işgal edildi, esirlerin sayısı 40.000 oldu, 500 tank, 1.000 top alındı

Kahire 8 (A.A.) — Ortaşark İngiliz kuvvetleri umumî karargâhının bugünkü Pazar müsterek harbi tebliği:

Sekizinci ordu 6 ve 7 Sontesgrin gecesi ve bugün hududa doğru tam ricat halinde bulunan zirhli düşman ordusunu takibe devam etmiştir. Marsa Matruh istikametinde ardet hareketleri yapan düşman kuvvetleri kısıtlanmıştır. El Alemeyn çevresinde müttefikleri Almanlar tarafından terk edilen İtalyan kıtalarının temizlenmesine devam edilmektedir.

İtalyan tümeninin tekmiil umumî karargâhı heyetleri daha şimdiden esir almışlardır.

Londra 8 (A.A.) — Kahirede bulunan harp muhabiri Winston Curdett, radyo ile yaptığı yayında Marsa Matruhun şimdiki İngilizlerin elinde bulunduğunu bildirmiştir.

Londra, 8 (A.A.) — Bu yaz Afrika gelen İtalyan tümeni esir edilmiştir. Şimdiye kadar 500 tank, 1000 top alınmıştır. Sa

yanılan esir sayısı 30.000 ile 40.000 arasındadır.

Londra, 8 (A.A.) — Sekizinci ordu tarafından çevrilen altı İtalyan tümeni esir edilmiştir.

Berlin, 8 (A.A.) — Resmî tebliğ: Marsa - Matruh kesiminde düşman üstün zirhli kuvvetlerle hücumlarına devam etmiştir. Alman ve İtalyan hava kuvvetleri kara muharebelerine müzaheretle bulunmuş ve düşman kuvvetlerine ve işe yollarına hücumlar yapmıştır.

Londra, 8 (Radyo) — Bu akşam radyoda Fransızlara hitab eden General de Gol müttefiklerin mihrer kuvvetlerini Mısırdan taredtiklerini ve Libya topraklarına girdiklerini söylemiştir.

Vaşington 8 (A.A.) — Amerikan askeri mahfelleri 8 İtalyan tümeni ile Alman Afrika ordusuna mensub bazı dökümentlerin Akdeniz le Kattara bataklıkları arasında birleşik milletler tarafından pusuya düşürülmüş ve tuzağa tutulmuş bulunduklarını açığa vurmuşlardır.

Yeni edebî romanımıza bugün başladık

Dişi Arkadas

Senenin en güzel eserlerinden biri Bugün üçüncü sayfamızda

Hergün

Tedbirleri Beklerken..

Fahri Rıfkı Atay

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

lar: «Hentz sonbahar iken, lokantalarda zervevat kalmadı. Zervevat, çit dükkânlarının önünde bir domates için kavga kıyamet kopuyor. Paraya kıymet verilmeyi için bir trampa sistemi kurulmuştur. Ahşap verişte para yerine kahve, çay, te-reyağ, ekmek kartı kullanılmak lâ-zım! Kasab dükkânında iyi parça et var ama; zervevat için! Zervevatçı da en güzel domateslerini kasab komşusuna saklamaktadır. Şarapçı, kendine yataklı vagon bile-tini devredenlere daima iyi şarab verebiliyor. Deutsche Allgemeine Zeitung bütün bir kara borsa şe-be-klesini keşfolduğunu haber ver-mektedir. Asil suçlu idam edilmiştir. Berlinde her hafta kurşuna di-zilen veya idam olunanların efîş-listeleri, görülmektedir.» Bir İsviç-re gazetesinde okunduğuna göre «Zürich'te birkaç memur, kendileri tarafından yok edilmek üzere ge-len işe kartlarının büyük bir kıs-mini aşırıydılar. Şimdiye kadar bu kartlarla ticaret eden 80 kişi-den fazla adam tesbit olunmuştur.» İsviçre, müstahsillerin pahallık ya-rışına karşı koymak için, serbest et piyasasını kaldırmıştır. Her şey tayınlanan ve vesikalanan aynı menfekte elmeğe ve süte kayid kenulacağı hiç hesaba katılmamış-tı. Başka gıda addeleri pahallılaş-tığı için, ekmek İsviçrede başlıca do-yurucu madde olmuştur. Tayımlama ha-berini veren gazeteler diyorlar ki: «Şikâyet hakiketsiz yok. Bazı mem-leketlerde ekmek bizimkinin yarısı kadar değildi ve süt tadının hâtıra sı bile unutulmuştur. 225 gram ek-mek, öteki harbe aldığımız ek-mektir.» İsviçreli, onlarda dahi başlıca gıda maddesi haline gelen ekmeğin 225 gramını, başka mem-leketlere göre nimet addediyorlar. Biz 300 gramdan aşağı düşmedik!

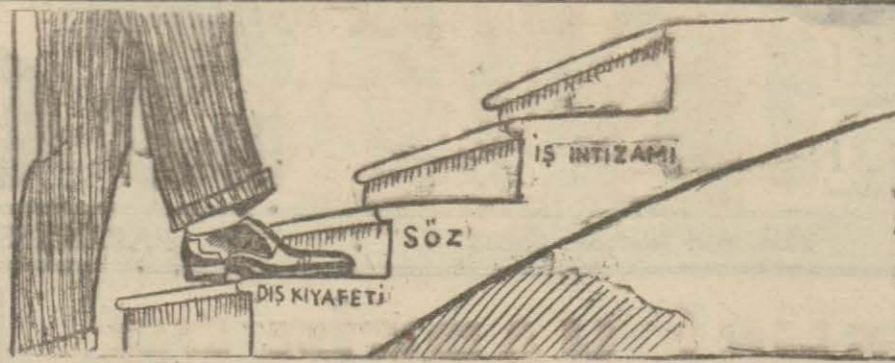
Hayat zorluğunun ve bu zorluk-tan doğan yolsuzluk ve kara borsa ticaretinin, her tarafta, makineleri kadar muntazam çalışan Alman teş-kilatı içinde veya saati kadar ak-samsızın işleyen İsviçrede bile ta-mamile önlenibilmesine imkân ol-madığını görüyoruz. Hayat zorluğu ve ondan doğan yolsuzluk ve kara borsa ticaretle mücadelesini her-gün daha artırmayı ve şiddetlen-dirmeyen hiçbir hükümet yoktur. Ancak şu fark var: Kara borsa tü-carlığı ve yolsuzluklar, tabii zaman-daki yansesicilikler ve hırsızlıklar gibi, küçük zümrelerin mesleğidir. Setici veya alıcı vatandaşların en büyük kısmı, bu fırsattan menfa-atlenmeye değil, bilakis, hükümet tedbirlerini muvaffak kılmaya çal-ışmaktadır. Bundan başka bu vatandaşlar darlığı ve zorluğu ta-bii bulmaktadır. Etrafınıza bak-mız: Kaç dostunuz ve kaç aile, harbden önceki hayat tarzını ar-zusu ile tadil etmeğe razı olmuş-tur. Biz Almanyadaki azlık eşitli-ğini aramıyoruz: Biz bol ve ucuz istiyoruz, bollukta eşitlik istiyoruz. Hastalığın bir yüzü bu, öteki yüzü kanun kayıtlamalarına karşı utan-dırıcı bir lâubaliliktir. Hükümete bir beyanname vermek lâzım gel-diğinde ihtiyaçlarımızı alabildiğine şişirmek için çareler arıyoruz. Yan-lık beyanname altına imza atmanın ne kanunî, ne de ahlaki mes'uli-yetlerini hatırlamamak için, özür-ler icad ediyoruz.

Hükümet vaziyetin gerekli kıldı-ğı bütün tedbirleri alacaktır. Bu ted-birler, hiçbir baltalama hareketi [Devamı 4 üncü sayfada]

RESİMLİ MAKALE:

Bir insan tanımadığı yabancı bir muhitte ilk tesiri dış kıyafet-i ile, ikinci tesiri sözü ile, kalî tesiri de iş intizamı ile yapar. Güzeli giyinmek, her vakit yeni elbise taşımak bir muvaffaki-yet şartı değildir, fakat temiz giyinmek, kusa, doğru, yerinde konuşmak, muntazam iş yapmak hayat merdiveninin ilk baasa-maklarını teşkil eder.

Muvaffakiyet merdiveninin basamakları

Şehir Haberleri

Dün yapılan Bakırköy ve Kadıköy kaza parti kongreleri

Bakırköy kaza kongresi dün Tahsin Bilginin riyaasetinde yapılmış, idare heyeti ve hesap rapor-ları okunmuş, dilekler tesbit olunmuş ve yeni idare heyeti seçil-miştir.

Kadıköy kaza kongresi de saat 16 da yapılmıştır. Parti kaza reisi Naci Ali Morali kongreyi açmış, Kongre reisliğine Fahret-tin Kerim Gökay seçilmiştir. E-bedi Şef Atatürk'ün ve şehidle-rimizin hatıraları taziz olunduktan sonra Parti ve Halkevi çalış-ma, hesap raporları okunarak kabul edilmiştir. Mütakelimen Profesör Fahrettin Kerim Gökay söz alarak Milli Birliğin sağlan-masını tebarüz ettirmiş, vatandaş-a düşen vazifeleri anlatmış, mü-teakiben Profesör Vehbi Sarıdal söz almıştır.

Bu arada Milli Şefimizin Kadıköyünde dikilmesi evvelce kararlaştırılan heykellerinin bir an evvel dikilmesi dileği üzerinde durulmuştur.

Yeni idare heyetine Naci Ali Morali, Kemal Erel, Cemal Cebeci, Niyazi Tevfik Yükselen, Vecihi Bereketoğlu, Ali Haydar Başaran seçilmiştir.

LOKANTALARDA TABL-DOT USULÜ

Lokantalarda mecburi tabldot usulünün tatbiki hakkında veri-len karar bütün lokantacılara tebliğ olunmuştur. Lokantalar bu husustaki hazırlıklarını birkaç gün içinde ikmal edecek ve bu aym 15 inden itibaren tabldot usulünün tatbikine başlayacaklar-dır.

RADYO

PAZARTESİ, 9/11/1942

7.30: Saat ayarı. 7.32: Vücutumuzun yapılandırması. 7.40: Ajans haberleri. 7.55: Müzik: Radyo simfon orkestrası. 12.30: Saat ayarı. 12.33: Karışık program (Pl.). 12.45: Ajans haberleri. 13: Segâh ve Uşşak makamlarından şarkılar. 18: Sa-at ayarı. 18.03: Fasi heyet. 18.45: Rad-yo dans orkestrası. 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri. 19.45: Serbest 10 dak-ika. 19.55: Şarkı ve türküler. 20.15: Rad-yo gazetesi. 20.45: Bir halk türküsü öğ-reniyoruz. 21: (Günün meselesi). 21.15: Güzel sesler (Pl.). 21.30: (Kıtap-sevenler saati). 21.45: Radyo senfoni orkestrası. 22.30: Saat ayarı, ajans ha-berleri ve borsalar.

Ferman bir sipahi içündür. Siz dahi sipahisiz. [Zabit ardına dönüp şüpheli şüpheli baktı] Hem iskelede tanuğularım vardır deyip neden bizimle gelmekten ib'â idersiz? —Beli tanuğularımız vardır de-miş idük. [Yüksek sesle güldü] Bre bizi hamal camal makulesi mi addeylersiz? [Durup ayaklar-ını çatallandırarak göğsünü ger-di] Adımız Hamza Beydir. Top-çularda konak sahibiyüz. Bayra-ğımız dahi vardır [1].

Kol zabiti yumuşak gibi oldu: — Olabilür yoldaşım. Hilâf söylersiz dimedük. Hemen ke-rem eyleyip kolluğa kadar teş-riif eylesin didük. Mademki Top-çularda otursuz, kolluğun şunda. Defterdar yolu üzerindedir, mescidi şerif karşısında olduğunu dahi bilürsüz elbet. — !...

[1] Harbe gidenken müstaid bir müf-rece ile gidilir ve o müstafeye başlık çıkarılır, özer.

Dünkü lig maçları

Fenerbahçe 1. Spor 3 - 0 yenebildi

İstanbul lig maçlarına dün Fenerbahçe ve Şeref sahalarında devam edildi, ve ligde başta bu-lunan takımlar normal dereceler-le galib geldiler.

Süleymaniye 1 — Beykoz 1
Müsavvi kuvvette bulunan iki takımın mücadelesi sert bir şe-kilde devam etti. İlk devre 1-1 berabere bitti. İkinci devrede yapılan mücadeleye rağmen ma-çın neticesi değişmedi. Yalnız Süleymaniye son dakikada bir penaltı kaçırdı.

Galatasaray 5 — Kasımpaşa 0
Dünkü kadrosile zayıf görü-nen Galatasaray ilk devrede yap-tığı dört gole mukabil, ikinci devrede ancak bir sayı yapabil-di. Kasımpaşa takımı bu devre-de ciddi bir mukavemet göster-miştir.

Fenerbahçe 3 — 1. Spor 0
Haftanın en çok alaka uyandı-ran bu oyunu tam bir sertlik ve asabiyet içinde oynandı.

Fenerbahçenin hücumlarını 44 dakika önlemiş olan İstanbulspor son dakikada Ömerin yaptığı gol ile devreyi 1-0 mağlûb bitirdi. İkinci devre aynı heyecanı mu-hafaza ederken 11 inci dakikada Fikret firikikten birinci, 35 inci

Palamut ihracı için alınması istenilen tedbirler

Palamut ihracatında yapılacak değişiklikler için palamut ihra-catçıları Vekâlete bir teklif yap-mışlardır. Bu tekliflerle tacirler ihracata verilen formun azaltıl-ması veyahud tamamen kaldırıl-ması istenmekte ve fiatların yük-seltilmesi suretiyle mahsulün istih-sal muntakalarından tam ve ran-dımanlı bir şekilde toplanabilme-sini ileri sürmektedirler. Aldığı-mız habere göre; yalnız Ege min takasında istihsal edilen palamut miktarı 30.60 ton arasındadır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Varguncu ve muhtekirlerin belediye gazetelerinde teşhir edilmesi kararlaştı. Halbuki dünkü sabah gazetelerinden birinin ilân sayfasında Balık-pazarında kasab Mehmed Ali oğlu Saffetle çırağı Haçığın Fincancılarda manifaturacı Kir

kor oğlu Ohanes'in, Beyaztta bakkal Yani oğlu Podromos'un muhtelif cezaları çarptırıldık-ları «Karar hülasasıdır» kü-çük başlığı altında okuduk. Biz bu şekilde teşhirin bir ib-ret teşkil etmeyeceğine inan-ıyoruz. Sen de

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Ağır ağır yürümeğe başladılar. Mescid karşısında «Kolluk [2] kapısı önünde büyük bir fanus yanyordu. Kapı önünde durdular. Seyyar kol zabiti Eyüb karakoluna yabancı olduğu için muhafızlardan kimseyi tanı-mıyordu. Eyüb karakolu gorbacısı Hamza Beyin yakından tanıştığı bir yoldaşı, «Kul mevabici» [3]

[2] Kolluk karakol binası manasına ge-liyor. Acemce Karavut tabiri Karakola de-ğiştirilerek İsanımıza geçmiş, asil muha-reberlerdeki ön ince hatlar, ileri karakol, lar için kullanılırken, şehir asayişini muhafazaya memur ve yonçerilerden ayrılan hususî kol neferlerine de tesmiî edilmiş olduğu anlaşılıyor. Kul başka-dır: Yonçerilerin hepsine kul, kul tañ-fesi denir. Bu takdirde: Kulluk kusta demek olur. Kolluk karakol, Kollukçu kol gozun manasına gelmek lâzımgel-iyor. Bazı eterbîb hataları oluyor, ma-zereft ilâhî.

[3] Yonçerî ulûfesi, üç aydın bir ara-de.

dakikada Ömer de güzel bir şüt-le ikinci sayıyı yaptılar ve maç 3-0 Fenerbahçenin galibiyetile bitti.

Vefa 7 — Taksim 1
Taksim takımı zayıf halile, Vefa karşısında ağır bir mağlû-biyete uğradı. Vefa düzgün bir oyunla maçı 7-1 kazandı.

Beşiktaş 5 — Davutpaşa 0
Davutpaşanın, kuvvetli bir halde olan Beşiktaş karşısında tutunmasına imkân yoktu. İlk devrede üç gol yapan Beşiktaş düzgün ve rahat bir oyunla iki gol daha yaparak maçı 5,0 ka-zandı.

Dün yapılan güreş müsabakaları
Dün Fatih Güreş Klübü salo-nunda tecrübesizler arasında bir müsabaka yapılmıştır.

Neticeler şunlardır: 56 kilo: Semih (Eyüb), Yorgi (Beyoğlu), 61 kilo: Vahid (Kasımpaşa), Mustafa (Kasımpaşa), 66 kilo: Süleyman (Kasımpaşa), Sedat (Beşiktaş), 72 kilo: Mehmed (Bakırköy), Yörki (Beyoğlu).

79 kilo: Cafer (Güreş), Ulvi (Bakırköy), 87 kilo: Koço (Beyoğlu), Meh-med (Güreş).

Diğer tacir ve esnaf da her fedakârlığa hazır olduklarını bildirecekler

Perakendeci manifaturacılar-ın Milli Şefimizin nutukları üzeri-ne Parti Vilâyet Merkezine mü-racaatla hükümet ve Partinin em-redeceği her hususu yapmağa hazır olduklarını ve emir bekle-diklerini yazmıştık. Öğrendiği-mize göre diğer tacir ve esnaf da aralarında toplanarak aynı şe-kilde hareket etmeğe ve Partie müracaata karar vermişler-dir.

Söz arasında

Yarım asırdan beri devam eden yangın

Bundan takriben 58 sene ka-dar evvel Amerikann Ohio eyaleti dahilindeki kömür madenleri amelesile maden sahıbleri ara-sında ücret meselesinden dolayı ihtilaf çıkmıştı. Maden sahıbleri-rinden üç almak isteyen amele, kısa düşüncelilik saikasıyla ola-cak; bir kısım maden kuyularına ateş vermişlerdi. Fakat ondan sonra bu ateşi önlemek mümkün olmamış ve tamamı elli seneden-beri yanıyor, kömür damarları i-çinde için için yanmakta devam etmiştir. Şimdiye kadar yapılan tahminlere ve hesablara göre bu elli sekiz sene içinde yanan kö-mür miktarı 28 milyon tonilâto-ya balığ olmuştur.

Yanan kömür madeninin dam-mar seviyeleri her tarafta aynı olmadıgından yer altında büyük bir saha isgal eden madenin zaman zaman neşrettiği hararet tesirile birçok köyleri ve bazı ka-sabaları boşaltmak mecburiyeti hasıl olmuştur. İntişar eden ha-raret toprak üstünde her zaman mahsûs olup bu mntakann iklimi, civara nazaran daha müte-dildir. Yangının tesiri altında bulunan saha 60 kilometre mu-rabbaliktir ve gece olduğu za-man bazı vadi ve tepelerden gar-ib garib şualar ve dumanlar in-tişar etmektedir.

Zamanla yer altı yangını de-vam edip ilerlediği için bu mntakada ziraat yapmak ta kabîl olmamaktadır. Yangını önlemek ve genişlemesine mâni olmak i-çin bütün bu sahayı derin ve yer altına kadar nüfuz eden bir beton duvar içine alıp bapsetmek düşünülmüş ve bunun için icraat dahi geçilmiş ise de madenin neşrettiği yüksek hararete beton duvar tahammül edememiş ve bu fikirden vazgeçilmiştir.

Bütün bu tedbirler iflâs ettik-ten sonra yangını kimyevi usul-le söndürmek çareleri akla gelmiş ve bunun için maruf Ame-rikan kimyakerlerine müracaat edilmiştir. Şimdi bu kimyaker-ler, alevi bastırın veya neşretti-ği yüksek soğukla ateşin beslen-mesine mâni olan muhtelif gaz-leri tecrübe edeceklerdir. Sayed bu tecrübeler de bir netice ver-mezse yangının sönmese mada-nin yana yana tükenmesine bir-a-kılacaktır.

CEZAEVİ BAKKALI

Adliye müfettişliğince İstan-bul cezaevinde yapılan teftişte, cezaevi bakkalı Alinin fazla fiat-la ve eksik olarak zeytin, fasulye kurru kurum ve leblebi sattığı gö-rülmüştür.

Milli korunma müddetumun-lizi Ali halkında tahkikata baş-lanmıştır.

kucaklayıp iki yanağından öp-tü] ya, bu yoldaşlar kimdir? Ke-rem eyleyip buyuramaz mısız? Hamza Bey sayyar karakol zabıtine bakıp güldü: — Ne dersiz ağa yoldaş? [A-lay etti] bu tanla kalınaz ise-niz iskele boyuna varalım mı? — Pos büyüklü ve ellerinin üstü yeşil dövmeli karakol kumanda-nı anlamamış gibi bakıyordu. Seyyar kol başını şaşaladığını görünce kömürdedi: — Bre ecvef âdem [4] yoğ ise Hamza Beyi tutsak mı eyledi-niz? — Saadetlü hünkâr fermanı vardır, meyhane kaçkını bir si-pahi aranur.

Karakol kumandanı yüksek sesle güldü: — Ya anı aradığımız âdem mi sanursuz? — Yok yoldaşım, sanmaduk. İlgil eylemiş idük. Madem ki tanursuz ve tekeffül eylersiz elbet

[4] Kabak kafah, kol herif.

Sabahın Sabaha:

Halkevleri lüks işlere Değil, daha sade Fakat önemli işler Üzerine bir program Yapsa..

Burhan Cahid

Ben ilk Türk Ocagını kuran-lardanım. Bunun tarihi Bal-kan harbinden evvel başlar. Mü-lkiyeli ve tibbiyeli birkaç arkadaş ilk defa Divanyolunda İzzet Paşa konağını kiralayarak işe başlamış-tık. Akçora oğlu Yusuf, elçilerden Ferid, rahmetli Reşid Galib, kar-deşi Roma elçisi Hüseyin Ragıp, Ziraat Bankası Merkez Tahriyat Mü-dürü Münir Mazhar, Meb'us Hüsnü Efe ve diğer bir kaç arkadaş ilk toplantımızı orada yapmıştık. Son-ra harb devirleri bağladı. Her bir-miz bir tarafa dağıldık. Fakat ocak dağılmadı. Hamdullah Suphinin gayretle yürüdü.

Bu ilk Türk kültür kaynağı bü-yük insan Atatürk'ün yüksek görü-şü ile iş ve hareket meydanını ge-nişletti ve bugünün Halkevleri bu kaynaktan stanz milli imnala mem-leketin her tarafına kök saldı.

Yarım asrı geçen bir tarihin hatırası ve bu yuvaya olan bağlılı-ğın sevgisi ile Halkevlerine aid haber ve hareketleri yakından takip ederim.

İnkilâb Türkiyesinin halkçılık ve kültür yolundaki ileri adımlarını destekleyen halkveçlerinin acaba da-ha pratik ve daha verimli bir pro-gramla çalışmalarına imkân yok mu-dur. Bana öyle geliyor ki halkev-leri ve odaları için daha halkçı bir çalışma planı yapılabilir.

Bugünkü programlar dolgundur. Her şube kendi sahasında iyi çalı-şıyor. Buna şüphe yok, yalnız orta ve üst seviyedenden biraz daha aşağı-ya inerek inkilâbın sâindir gibi hızla üstünden geçtiği eski İtiyad-lardan göreneklerden moloz halinde geri kalanları söküp atacak bir ma-halle ve köy planı kurulmadığını santoryum, Köylü arasındaki çoğu facia ile sona eren kız kaçırma âdetlerini, sık sık kanlı sahnelere çeviren içkili düğünleri ve yeni ye-ni peyda olan nıkâhli üstüne met-res getirme rezaletini köylüye ay-dımlatarak önlemek halkeveçlerinin de rolü olur kanaatindeyim. Bunlar-dan başka köylünün yaşama şart-larını, iç ve dış hayatını, yemek, gi-yimiek, çalışmak usullerini düzelt-mekte de halkeveçlerinin yardımı dokunur sanırım. Halkevleri hiç olmaz sa muhtarlar ve ihtiyar heyetleri-ni sık sık toplayıp onları aydınla-tacak tekinler de yaabılır. Nüfusun yüzde yetmişten fazlasını teşkil e-den köylünün eski âdetlerden ve yeni bidatlerden kurtulmasında halkeveçlerinin kıymetli yardımı ol-mak icab eder.

Bugün halkeveçlerinin başında bu-lunan muhterem Ferid Celâl arka-daşımız hem halk içinden, hem asker ocagından yetişmiş uyanık ve idealist bir vatan evlâdıdır. Uma-rım ki bu fikirlerini makul bulacaktır.

Burhan Cahid

İŞÇİ İSTEYENLER

İş bulma - Kurtarma Yurdundan:

Nuruosmaniye'deki Yurdumuzun muh-telif işleri arayan vatandaşlarımız de-vamî surette müracaat etmektedirler. Fabrika ve müesseselerimizin kendileri-ne lüzumlu olan işçileri Yurdumuz vasıtasıyla temin etmeleri rica olunur.

(Arkası var)

Düzeltilme

Evvelki günkü teftirakımızda bazı tenib hataları olmuştur. Düzeltiliyoruz:

1 — İkinci sütün onuncu satır başı (Hesran cân) olmalıdır. Hüsnü cân çık-mıştır, özer dileriz.
2 — Üçüncü sütün kırkıncı satır başı gâtmen olmalıdır.
3 — Üçüncü sütün altıncı satır sonu ulu ağaçlar olmalıdır.
4 — Üçüncü sütün kırk yedinci satır başı taze olmalıdır.

Tarihi teftirakımız: 3

AKİLE HANIM VE SULTAN GENÇ OSMAN

— İnad eyleyim demen, padişah fermanı vardır. Bir meyhane kaçığı aranur. Bizimle kolluğa kadar geleceksiz!
Buradan zabitin ardında du-ran iki iri kol neferi birdenbire Hamza Beyin koltuklarına girdi-ler. Zabıt öne düştü:
— Yürüyün imdi.
Delikanlı güldü:
— Bizi şevketlü padişahın a-ğır meyhane kaçığını yerine

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

İtalyaya akın

Ceneve tekrar bomba-landı, hasar mühim

Londra 8 (A.A.) — Resmî:

İngiliz bomba uçakları dün gece Ceneve'ya ağır bir hücum yapmışlardır. Büyük ölçüde yangınlar çıkmıştır. 4 bomba uçakımız kayıbdır.

Roma 8 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 896 numaralı tebliği:

Dün gece İngiliz hava teşkülleri, Ceneve'ya yeni bir akın yapmışlar ve birbiri arkasından dalgalar halinde şehir ve limanı bombardıman etmişlerdir. Hasar büyüktür. Ölenlerin sayısı daha tesbit edilmemiştir. İngiliz uçakları aynı zamanda Milano, Savone ve Kagliari üzerine nâcîsesiz bombalar atmışlardır.

Pasifikte muharebe

Guadalkanal'da Amerikalılar ilerliyorlar

Vaşington, 8 (A.A.) — Bahriye nazirliğinin tebliği:

Amerikan kıtaları Guadalkanalın batısında ilerlemişlerdir. Amerikan uçakları devamlı surette hücumlarına devam ediyorlar. Bütün Japon hücumları püskürtülmüştür.

Cenub batı Pasifik müttefik umumî karargâhı, 8 (A.A.) — Mac Arthur umumî karargâhı bu Pazar sabahı neşrettiği bir tebliğe göre, müttefik kıtaları Yeni Gine'nin şimal doğusundaki Gooden Ough adasında harekete geçmişlerdir.

Melburn 8 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, Amerikan kıtaları Yeni Gine'de Buna ucunda Papua'nın merkez ve şimal kısmına girmişlerdir.

Cumhuriyet kupasını Ankaragücü kazandı

Ankara, 8 (Hususi) — Cumhuriyet Kupası turnuvasının son karşılaşmalarına bugün Ankara Gücü stadında devam olundu. İlk maç Ankara Gücü ile Maaşspor arasında oynandı ve maçı 1-2 Ankara Gücü kazandı. İkinci maç Gençler Birliği, Demirsport arasında idi. Gençler Birliği 2 ye karşı üç golle galib geldi.

Cumhuriyet kupası, bu suretle turnuvayı hiç mağlubiyet kaydetmeden bitiren ve averaj bakımından en ileri bulunan Ankara Gücü tarafından kazanılmış oldu.

Küçük harici haberler

★ Nevyork, 8 (A.A.) — Türk gazetecilerinden 3 ü Türkiye'ye dönmek üzere şark limanlarından birine gitmişlerdir. Dün bütün Türk gazetecileri Wandell Willkie ziyareti etmişlerdir.

★ Stokholm, 8 (A.A.) — Mart 1938 denberi Gestapo tarafından hapsedilmekte olan eski Avusturya Başvekili Schuschnig, Oranienburg yakınında meşhur Sachsenhau tımerküz kampına nakledilmiştir.

Edebi romanımız: 1

Disi Arkadas

Yazan: Cevad Fehmi

Birinci Kısım -

- 1 -

Beşgözlü 1 Temmuz 1940

Muharrir değil, aktör olacak adammışım ben. Rolümü inanılmaz bir kolaylık ve muvaffakiyet ile oynuyorum. Hâdisenin fevkalâdeliği, uyandırdığı büyük heyecan bile içimin dışını hayretle seyretmesine ve kendi kendime hayran kalmama mâni olmuyor.

Bütün apartmanın karanlık. Yalnız yatak odasında, karyolamın yanındaki komodun üstünde duran mavi abajuru küçük elek-

Amerikalılar Cezayir ve Fası işgale başladılar

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Vaşington 8 (A.A.) — Amerika Birleşik devletleri reisi Ruzvelt, Amerikan çıkarma hareketleri hakkında şu demeci neşretmiştir:

Afrikanın garb sahillerinden başlıyarak, nispeten dar bir denizden Amerikaya karşı yapılacak ve muvaffak olduğu takdirde Amerika için bir tehlike teşkil edecek olan bir Alman - İtalyan istilasının önüne geçmek üzere, en son harb malzemesiyle mücehhez kuvvetli bir Amerikan ordusu, bir Amerikan generali'nin komutasında olarak, Afrikadaki Fransız müstemlekelelerinin Akdeniz ve Atlantik kıyılarına çıkmaktadır. Pek yakında, İngiliz ordusuna mensub mühim miktarda kara tümenlerle de takviye edilecektir.

Bu hareket, bundan başka kahrâman mütefekkellerimiz Rular için de müessir bir ikinci cephe vazifesini görecektir.

Bu hareket, müttefik milletlerin çok geniş makyasta bir hamlesi olacaktır ve çok muhtemeldir ki, Alman ve İtalyanlar tarafından Afrika'ya karşı hazırlanan taarruzları, dedereki, Fransanın kurtarılması ve yerine getirilmesi hususunda tarihî bir hizmet ifa edecektir.

Mareşal Peten'in Ruzvelt'e cevabı Vichy, 8 (A.A.) — Mareşal Petain, Roosevelt'in mesajına verdiği cevabda şunları söylemiştir: Kendimizi müdafaa edeceğiz. Verdiğimiz emir budur.

Vaşington, 8 (A.A.) — Harbiye nazirliği bildiriyor: Amerikan işgal kuvvetleri Oran ve Cezayir'e çıkarılmışlardır.

Vichy'nin tebliği Vichy 8 (A.A.) — Resmen bildiriyor:

Sabah gelen haberlere göre, Amerikan kıtaları İngiliz harbi gemileri saat 7,30 da Cezayir ve civarlarına asker çıkarmışlardır. Bilhassa Cezayir limanı ile amiralik dairesi civarında bir çok taarruzlar püskürtülmüştür. Başka noktalarda müteammazların karaya ayak basmağa muvaffak oldukları söylenmektedir. Vaziyet ciddidir. Paillak ve ren de Gaulle hareketinin akâm kaldığı söyleniyor.

Oran çevresinde, Oran limanına taarruz edilmiş ve 2 İngiliz voya Amerikan korveti batırılmıştır. Oranın sağında ve solunda esirler alınmıştır. Cezayir'in büyük kısmının işgal edildiği ve bu arada durumun kâripek olduğu söylenmektedir. Orandaki Fransız kuvvetleri doğu ve batıdan karşılaştı taarruzlar yapmak için yola çıkmışlardır.

Döğol taraftarları harekete geçtiler

Vichy, 8 (A.A.) — Cezayir civarında muhtelif noktalara yapılan müttefik ihraç hareketinin muvaffakiyetle neticelendiğini radyo bildirmiştir. Aynı radyo, Fausta de Gaulle taraftarlarının harekete geçtiklerini ve durumun ciddi olduğunu ilâve etmektedir.

Kazablankada

Londra, 8 (A.A.) — Vichy radyosunun bildirdiğine göre, Kazablankadaki ayaklanma hareketi bastırılmıştır.

Ihraç muvaffakiyetle başarıldı Londra, 8 (A.A.) — Müttefik

kuvvetler umumî karargâhı bu sabah Greenwich saatle 9.45 te aşağıdaki tebliği neşretmiştir.

Harekât plânında gösterilen başlıca iki nokta civarında sahilde bulunan kumluk araziye Amerikan kıtalarının çıkarma hareketleri muvaffakiyetle başarılmıştır.

Vichy, 8 (A.A.) — Salâhiyetli Vichy mafillerinden bildirildiğine göre, son haberlere göre şimal Afrikada vaziyet ciddi ve kâripek. Karaya asker çıkarma hareketleri bazı noktalarda muvaffak olmuştur. Bazı noktalarda da geri püskürtülmüştür.

Amiral Darlan harekât sahâsında Vichy, 8 (A.A.) — Hükümetin resmî tebliği:

Fransızlardan bazı yabancı radyolara inanmalarını talep ederiz. Hükümet olan biten hâdiselerden sizleri haberdar tutacaktır. Mareşalin Reis Ruzvelt'e cevabı, herkesin vazifesini tesbit etmektedir. Disiplin, sükûn ve birlik lâzımdır. Amiral Darlan, harekât sahâsındadır.

Cezayirde isyan

Vichy 8 (A.A.) — Ofi: Sabahleyin Vişi'de öğrenildiğine göre, Cezayirde sabah erkenden muhalefet taraftarı gruplar tarafından işgal edilmiş bazı binalar, sonradan resmî makamlar tarafından geri alınmıştır. Şehrin civarlarında, karaya asker çıkarma noktalarda mukavemet devam etmektedir.

Müttefik kuvvetler

İngilizlerle Amerikalıların harekâta büyük kuvvetler tahsis etmiş olduğu sanılmaktadır. Bu kuvvetler, ilk tahminlere göre, 140 bin kişidir.

Münasebetler kesildi

Vichy, 8 (A.A.) — Nazirlar Meclisi, Birleşik Amerika hükümetinin harbi Şimali Afrikaya geçirmesi üzerine bu hükümetin Fransa ile diplomatik münasebetlerini kesmiş olduğunu tesbit etmiştir.

Cezayir hükümet konağı çevrildi

Cezayir, 8 (A.A.) — Havas: Saat 18 de Amerikan kuvvetleri, Cezayir şehrine 2 kilometre uzakta bulunan hükümet konağını çevirmişlerdir.

Amerika Hariciye Nazırı ne diyor?

Vaşington, 8 (A.A.) — Hariciye Nazırı M. Hull, gazeteciler toplantısında, Vichy'nin münasebetleri kesip kesmemesinin Amerikanın hiç umurunda olmayan bir mesele olduğunu söylemiştir.

Fransız filosu

Londra, 8 (A.A.) — Alman radyosu, General Weygandın dün losunun İngiliz deniz kuvvetleriyle le çarpışmak için bugünkü Pazar günü öğleden sonra denize açıldığını bildirmektedir.

Veygand Vişi'de

Londra, 8 (A.A.) — Vichy radyosu, General Weygan'ın dün kü Cumartesi günü öğleden sonra saat 13.45 de Vichy'ye geldiğini bildiriyor.

General Jiro'nun mesajı

Londra 8 (A.A.) — Dokuzuncu Fransız ordusuna kumanda eden ve 1940 Mayısında esir edil-

dikten sonra geçen İlbaharda Almaniyadan kaçan general Giraud Cezayir radyosu dalga uzunluğu üzere Fransız subay ve erlerine hitab eden bir mesaj yaymıştır. General bu mesajında ezcümle şöyle demektedir:

«Düşmanlarımız tarafından mükerrenen ihlâl edilmesine rağmen, biz 2 yıldanberi müterake şartlarına harfi harfine riayet ettik. Bugün Almanya ve İtalya şimal Afrikayı işgal etmek istiyorlar. Amerika bunlara takaddüm ediyor ve yaşamaya şanslarımızı meydana getirmek için bize menfaatsiz bir duygu ile dürüst yardımını temin etmiş bulunuyor. Ben sizin saflarınız arasında mücadele ve savaş mevkîmini alıyorum.

Vichy'nin tekbizi

Vichy, 8 (A.A.) — Ofi bildiriyor: Bu sabah İngiliz radyosu general Giraud'nun Amerikalıların yanında muhalefete geçmek azmini bildiren bir demecde bulunduğunu iddia etmiştir. General Giraud'ya bu suretle inandırılan hareket tarzı, muhakkak hakikate muhaliftir.

Londra ne diyor?

Londra 8 (A.A.) — Vichy ajanı, general Giraud'nun Cezayirde bulunduğunu yalanlayan ve generalin Fransada olduğunu bildiren bir haber vermiş, fakat sonradan bu tekbiz haberini geri almıştır. Bu, dikkate değer bir olaydır. Vişi ajanı bu suretle filiyatta bu sabah saat 8 de Cezayir radyosu ile neşredilen beyannamesinin hakikaten general Giraud tarafından yapıldığını kabul etmektedir.

Berlinde akisler

Berlin 8 (A.A.) — D N B nin diplomatik muharriri yazıyor: Amerikan kıtalarının şimal Afrikadaki Fransız arazisine tecavüzü; bilhassa birleşik devletlerin hâlen Vişide bulunan Fransız hükümetle hâlâ diplomatik münasebetler idame etmekte bulunması sebebiyle bir kat daha hayret uyandırmaktadır.

Kara ve deniz muharebeleri

Vichy, 8 (A.A.) — Haberler nazirliğinin tebliği:

Şimal Afrikamizdan gelen son haberlere göre, Fas'ta çetin muharebeler olmaktadır. Casablanka açıklarında deniz muharebeleri oluyor. Kıtalarımız Safi ve Fadalya çoktan Amerikan kıtaları püskürtmeğe çalışıyorlar. Cezayir doğudan ve batıdan gelen kuvvetlerle çevrilmiştir. Arzev'le Oran arasında muharebe cereyan etmektedir.

MELEK ve İPEK

Sinemalarında ÇARŞAMBA Akşamı

Başlıyacak olan tamamen renkli

Bağdat Hırsızı

filmünün bilet satışına başlanmıştır.

CONRAD VEIDT SABU JUNE DUPRES

tarafından temsil edilen dünyanın bu 8 inci harikasını görmeğe hazırlanınız.

karşıda bildirdiğimiz yeni hâdisedir. Şimdi bu hâdiseyi çok noksan olan ilk haberlerin imkân verdiği derecede izaha çalışalım:

Son günlerde harb ve nakliye gemisi olarak 125 parçadan mürekkep büyük bir Anglo - Sakson filosunun Cebelütterikte toplanmış olduğunu ajans telgrafları bildir-mekte idiler. 8 İkinciyeşin günü -nün ilk saatlerinden itibaren herhalde bu filonun taşınmakta olduğu mühlüm Amerikan kara kuvvetlerinin hava ve deniz kuvvetlerinin desteğiyle Fransa şimali Afrikasının bir çok noktalarında birdenbire ve tafsilâtî düşünce gazetelerinde okunduğu veçhile bay Ruzvelt ile Amerikan kuvvetleri komutanı general Ayzenhaver de Fransız halkına ve Fransız sivil ve askerî makamlarına radyo ile tebliğ ettikleri bir mesaj müteakib karaya çıkarılmalarına başlanmıştır. Çıkarma noktaları arasında Cezayir'in 350 Km. batısındaki Oran harb limanı ile Fas sahillerinde ve Rabat limanını 280 Km. cenub batısındaki Safi limanlarının isimleri de geçtiğine göre Amerikan çıkarmasının hem Cezayir, hem Fas, hem de belki Tunus sahilleri üzerinde çok geniş bir saba üzerinde yapılmakta olduğu anlaşılmalıdır ve Oran civarındaki Fransız kuvvetlerinin mukabelede bulunarak ilk çıkarma kamdemelerini püskürttikleri ve birkaç küçük Amerikan harb gemisini de batırdıkları ilk haberler çıkmışlardır.

Bu kadar geniş bir sahanın her tarafına esası çıkarma hareketleri yapılmıyacağı ve bunlardan bir kısmının gösteriş hareketleri olmadığını bildiriyor Birleşik Amerikalıların, bu harekete mihver devletlerinin Fransa şimal Afrikasına tecavüzlerine mahal bırakmamak için teşebbüs etmiş olduklarını bildiren haberler rağmen çıkarma ağırlik muntakası hakkında şimdiden müteale yürütülmesi de muvafık değildir.

Bugün için tesbitine uğraşılacak en esaslı nokta, Fransızların şimali Afrikada bulundurmakta oldukları ehemmiyetli kuvvetlerin Amerika'lara karşı ciddi bir tarzda mukabelede bulunup bulunmayacaklarıdır.

Bütün bunlara rağmen, eğer şimali Afrikadaki mihver ordusu bundan evvelki hareketlerde olduğu gibi İngiliz ordusunun karşısında yalnız başına kalmış olsaydı her cihetten getirileceği takviyelerle belki Halfayada, belki de biraz daha batıda kendisini yeniden toplar, durumunu selah imkânını bulurdu. Fakat, eğer bir ihtimal istisna edilirse mihver ordusu bu sefer böyle yapamayacak gibi görünmektedir. Bunun sebebi de şimali Afrikanın garb yarısı sahillerini sarstığını yu-

Batırılan müttefik gemileri

Berlin 8 (A.A.) — Askerî kaynaklardan öğrenildiğine göre, Alman denizaltıları dün Antil şimalinde hepsi 16.000 ton hacminde 3 gemi batırılmışlardır. Bu gemilerden biri 8,000 tonluk bir petrol gemisidir.

— Dur canım, telaşlanma! Bir bakayım... Görmüyor musun herif kapıdan ayrılacağına benzemiyor.

Onun daha fazla ısrar etmesi ne vakit bırakmadan karanlıkta yürüyorum. Hızlı hızlı ilerliyerek koridoru geçiyor ve antrenin elektrigini yakıyorum. Zil artık çalmıyor. Kapıyı açmadan bir dakika etrafı dinliyorum. Yalnız duvar saatinin işleyişini duyuluyor. Fakat o dakikada bana öyle geliyor ki bu, saatin değil, yatağında heyecanla çarpınar genç kadının kalbinin gürültüsüdür. Derin bir haz içinde ürperiyorum. Nihayet intikam saati geldi.

Elim kapının tokmağına uzanıyor. Haydi cesaret, yalnız bu tokmağı çevirmek kâfi... Dışarıdan sesler duyuluyor. Fakat acaba doğru mu yapıyorum? O kadar derin bir sevinç içinde sürüleniyorum ki bu bir lâhza için ayaklanan endişe içimde derhal sönüp kayboluyor. Sert bir hareketle tokmağı çeviriyorum. Ka-

— Dur canım, telaşlanma! Bir bakayım... Görmüyor musun herif kapıdan ayrılacağına benzemiyor.

Onun daha fazla ısrar etmesi ne vakit bırakmadan karanlıkta yürüyorum. Hızlı hızlı ilerliyerek koridoru geçiyor ve antrenin elektrigini yakıyorum. Zil artık çalmıyor. Kapıyı açmadan bir dakika etrafı dinliyorum. Yalnız duvar saatinin işleyişini duyuluyor. Fakat o dakikada bana öyle geliyor ki bu, saatin değil, yatağında heyecanla çarpınar genç kadının kalbinin gürültüsüdür. Derin bir haz içinde ürperiyorum. Nihayet intikam saati geldi.

Elim kapının tokmağına uzanıyor. Haydi cesaret, yalnız bu tokmağı çevirmek kâfi... Dışarıdan sesler duyuluyor. Fakat acaba doğru mu yapıyorum? O kadar derin bir sevinç içinde sürüleniyorum ki bu bir lâhza için ayaklanan endişe içimde derhal sönüp kayboluyor. Sert bir hareketle tokmağı çeviriyorum. Ka-

nokta da içeride, yatağında yatan genç kadının muhitine mensub olmaları idi. Tabii telmili değil... Ancak dört beş tane... Fakat öyle insanlar ki yalnız bir tane bile kâfi...

Bir çoğunun sarhoş oldukları anlaşılıyor. Hatta bazıları ayakta güç duruyorlar. Daha iyi, böylesi daha iyi... Sahne daha mükemmel olacak... İçimde bayıldı. Bir nefes'e var... Adeta ben de sarhoşum.

Bir el işareti ile gürültüyü susturuyorum. Normalden daha yüksek bir sesle:

— Çocuklar, affedersiniz, ben bu akşam için sizleri davet ettiğimi tamamen unuttum! diyorum.

(Arkası v-zr)

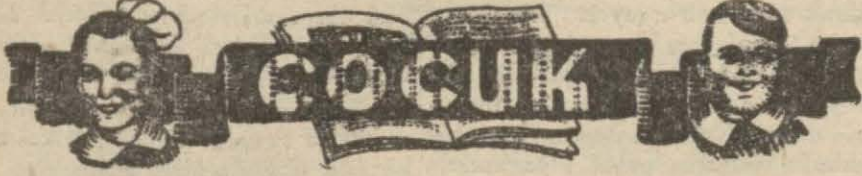
Erkeği kadın yaratır

Tefrikatın devamını yarınki nüshamızda bulacaksınız.

Dışlerinizi çiriltip düğürmesine sebep olan
Diş etlerinin cerasatlanmasına karşı

SANİN

Diş Macunu gayet müessirdir.
Bol köpüğü ve şifai hasasıyle diş etlerine nüfuz eden
SANİN DİŞ MACUNU
Bütün eczanelerle parfümerilerden ısrarla isteyiniz.

24 Birinciteşrin bilmecemizde kazananlar

24 Birinciteşrin tarihli bilmecemizde kazanan okuyucularımızın isimleri aşağıda yazılmıştır. İstanbulda bulunan okuyucularımızın hediyelerini Pazartesi, Perşembe günleri öğleden sonra bisatli idarhanemizde almaları mümkündür. Taşrada bulunanların hediyeleri posta ile adreslerine gönderilir.

Bir şişe kolonya
İstanbul Haydarpaşa İseesi sınıf 3.B den 1321 Nurettin Güter.

Bir Atatürk tablosu
İstanbul Çağaloğlu erkek orta okulu sınıf 2.B den 80 Nazım Ercan.

Bir elifi kaseti
Ortaokulu dava vekili Mümtaz elibe Sümbül Başarancau.

Diş fırçası
(Son Posta Hatıralı)
Ankara MEB Müdafaa Vekâletî Hava Müsteşarlığı şube 3 de binbaşı Zihni Göktürk oğlu Fikret, Hayrabolu hususi muhasebe varidat memuru oğlu Zeki Kusoğlu, İstanbul 44 üncü ilkokul sınıf 2.B den 606 İnci Ural, İstanbul Fatih Kırbaşı Selâmet apartmanı No. 5 de Nebiye Keleşir.

Diş macunu
Bozüyük orta okul sınıf 3.A dan 106 Mehmed Şikar, Bafra frengi mücadele başkâtibi Şevket Ergenekon oğlu Başar Ergenekon, İstanbul Çağaloğlu erkek orta okulu sınıf 2.A dan 633 Naci Şener, doğan, İstanbul Hayriye İseesi talebesinden 11 numaralı Hüda Tuğcu.

Büyük muhtıra defteri
Bursa Söğüt Ünlü caddesi Hamam sokak No. 4 de Yaşar Eğilmez, İsmail Yeni Turan ilkokulu sınıf 2/B den 376 Nesihhan Ekmen, İstanbul 15 inci ilkö. lül sınıf 1/A dan 88 Yüksek Akatın.

Küçük muhtıra defteri
Samsunluk, sahra posta memuru Nec. metin Akverdi oğlu Toraman Akverdi, Düzce orta okul sınıf 3.B den 201 Si. yasal Yılmaz, İstanbul Ortaköy Dere bo. yu Güreli kızı senek No. 10 da Feriha Esen.

TİYATROLAR
İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları Komedi Kısım
Bu akşam saat 20.30 da
ASRİLEŞEN BABA
Yazan: Spiro Melas
Türkoç: A. Hacıoğlu

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI
Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi: 265
Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRIKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR
Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plânus göre ikramiye dağılacaktır.

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

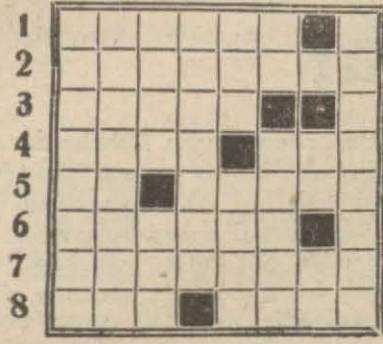
Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmişlere ikramiye üstüğü takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir. Kur'alara senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci kânum tarihlerinde çekilecektir.

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: M. Sami Karayel
SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIL

Bulmacamız : 22 (16)

Banlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan okuyucularımızdan 80 kişiye hoşlarına gidecek hediyeler vereceğiz.

1 2 3 4 5 6 7 8

Soldan sağa doğru:

- 1 - Viranelik (6).
- 2 - Soyutluk (8).
- 3 - Çağ (5).
- 4 - Kimes hayvanlarından birinin başında bulunur. (4), Tabaka (3).
- 5 - Tersi bir emir (2), Bir nevi seker (5).
- 6 - Bir çeşid vilâyet (6).
- 7 - Umk (8).
- 8 - Bir medeniyet (3), Alçak lağ (4).

Yukarıdan aşağıya doğru:

- 1 - Defnede (8).
- 2 - Sınırlılık (8).
- 3 - İstanbulda bir semt (4), Bir hayvan (4).
- 4 - İğil (7).
- 5 - Üçüdüdeki leke (3), Şehir (4).
- 6 - Bir gıda meddesi (2), Topuluk (5).
- 7 - İsim (2), Sicim (2).
- 8 - Bir bektâşi ocağı (8).

Gird adasında isyan çıkmış

Moskova, 8 (A.A.) — Radyonun bildirdiğine göre Giritte Han yada isyan çıkmış ve ceteler iki yüz Alman öldürdükten sonra dağlara çekilmişlerdir.

TAKVİM 2 nci teşrin

Rumi sene 1888	9 Pazartesi	Arabi sene 1361
İnci teşrin 27	Resmî sene 1942	Kasım 2

GÖNEŞ		Şevval		İMŞAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
7	41	5	00		
1	44		22	02	

Öğle		İkinci		Akşam		Yatsı	
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
E	12 58	15	40	17	57	19	01
V.	7 01	9	48	12	—	1	04

Eksiltme ilânı

Bilecik Nafia Müdürlüğünden:

- 1 - Bozüyük - Karaköy - Pazarek - Bursa yolunun esaslı sase tamiri işi olup kesif bedeli 27687 lıra 44 kuruş üzerinden kapalı zarf usulü ile eksiltme, ye çıkarılmıştır.
- 2 - İhale 16.11.1942 Pazartesi günü saat 15 de Bilecik vilâyeti nafia müdürlüğü odasında teşekkül edecek ihale komisyonunca yapılacaktır.
- 3 - İhale evrakı şunlardır:
 - A - Kesif metrajı.
 - B - Kesif hütâsası.
 - C - Hususi şartname.
 - D - Mukavele formülü.
 - E - Eksiltme şartnamesi.
 - F - Sikkeli fiat cevvelil.
 - H - Bayındırlık işleri genel ve fenni şartnameleri.

Bu evrak 138 kuruş mukabilinde Bilecik nafia müdürlüğünden alınabilir.
4 - Eksiltmeye iştirak etmek için aşağıda yazılı şartları haiz olmak şarttır.
A - İhale tarihinden 3 gün evveline kadar nafia müdürlüğüne müracaat ederek bir sene zarfında en az 10 bin lıra nisbetinde sase işçenâti yapmış oldu. Şuna adir vesakî ibraz ederek bu işe girebilmek için vilâyetten ehliyet vesakî tasınacaktır.
B - 942 yılına aid Ticaret odası vesakîsi.
5 - Muvakkat teminatı: 2075 lıra 56 kuruştur.
6 - İhaleye girmek isteyenlerin, 2490 sayılı kanunun tarifâtı dairesinde hazırlayacakları zarfları 2 neî maddede yazılı vakitten 1 saat evveline kadar komisyon reisliğine maktûbî mukabilinde vermeleri lâzımdır.
Postada vuku bulacak gecikmeler kabul edilmez. (1012)

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muhammen bedeli (34.500) lıra olan 8 aded 5 kilovattlık ve 2 aded 10 kilovattlık motor-jeneratör grubu 23/12/1942 Çarşamba günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında toplanan Merkez 9 uncu Komisyonca satın alınacaktır.
Bu işe girmek isteyenlerin (2.610) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesakîleri ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 za kadar adı geçen Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.
Şartnameler parasız olarak Ankara'da Matzeme dairesinden, H. Paşa'a Te. sellim ve Serv Şefliğinden temin olunur. (1008)

Bir sene zarfında izmit deposu namına gelecek olan tahminen 50 bin ton maden kömüründen 3700 tonunun izmitte ve 1300 tonunun Adapazarında tahmil ve tahliye işi kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konmuştur.
Eksiltme 12/11/1942 tarihine müsadif Perşembe günü saat 15 de Haydarpa. şada 1 inci işletme komisyonunda yapılacaktır.
Behet ton kömürün tahmil muhammen bedeli 100, tahliye muhammen bedeli 75 kuruştur.
Muvakkat teminat 656 lıra 25 kuruştur.
Eksiltmeye iştirak edeceklerin teklif mektuplarını eksiltmeden bir saat evveline kadar komisyonca vermeleri lâzımdır.
Fazla izahat ve şartname almak için işletmeye müracaat edilmelidir. (793)

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma
Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser.
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Hergün

(Baş tarafı 2 nci sayfada)
boş görülmeksizin, tatbik edilecektir. Gene şüphe yok ki insafı, vicdanı ve kanun korkusu olmayanlar, bu tedbirlere dahil karşı gelmek için ellerinden geleni yapacaklar, daha kötüsü, alttan alta onları tenkid ederek yayud alaya alarak; bizi kendi taraflarına sürüklemek istiyecelerdir. Kime yardım edeceğimiz? Mesele buradadır. Her kayıtlama bizim keyfimiz bozduğu vakit onu kıtarak ve bozarak keselerini doldurmak isteyenler, bizim zevkimize gidecek bir edebiyat yaratmakta güçlük çekmeyeceklerdir. Şurası doğrudur ki vurguncu bir esnafın ilk suç arkadaşları, müşterisidir; nitekim ilk kontrolcusu da odur.

En başta hükümetten, zamanı 1939 a doğru geri atıp, hepimizi feraha götüreceği tedbirler değil, buhranın çihni sarıp savurduğu devrin tedbirlerini bekliyeceğiz. Tabii geçim şartlarını, umumi barıştan hemen sonra dahi bulamıyacağımızı düşünceğiz. Bilerek ve isteyerek, fedakârlığa razı olacağız. Sıkıntıya çare olarak halkın kuşağına: «— Canım, kiminle muharebe edeceğiz? Bu kadar milli müdafaa masrafına ne lüzüm var? Asil zorluklardan doğuyor!» telkinini bile ulaştırırlar olmuştur. Doğrudan doğruya bizi herhangi boyun eğdirilmiş memleketlerden birine benzetmek arzusundan gelen bu telkin, bu memlekette inanılmaz beklerken, milli müdafaa hazırlıklarımızta asla gevşeklik gelmeyeceğini; harbin en nazik ve buharanlı safhasına girmiş olduğu bu devirde ve bundan sonra, bilakis, milli müdafaa hazırlıklarımıza bütününe hız vermek zorunda olduğumuzu düşünceğiz. Bize kuvvet veren bir nokta kalacaktır: Kendi kendimizi mutlaka besleyebilir, idare edebiliriz. *Falih Rıfkı Atay*

İZMİR KURTULUŞ Cam ve Şişe Fabrikası

SADIK GÜRTUNCA

Memleket sanayinde büyük bir eser olan fabrikamız her türlü modern teknikle tekmil ederek büyük ihtiyaçları cevap vermeye başlamıştır.

SİPARİŞ KABUL EDİLİR

Lamba, Lamba şişesi, Sürahi, Kavanoz Çay ve Su bardağı ve bütüm züccaciye... Adres: İzmir Gaziler caddesi No. 212 Telefon 3732..
Telgraf adresi: Kur Cam

Dikkat: İzmir Kurtuluş cam fabrikası sahibi Sadık Gürtunca fabrikasına, kurduğunu olduğu muazzam ocaklar sayesinde pencere camları da imal etmeye muvaffak olmuştur. Fabrikada pencere camlarını imal etmek için her eb'ada cam hazırlanmıştır. Fabrika imal ettiği camları yurdumuzun en kaytu köşelerine kadar sevketmeye amade olduğu gibi sayın müşterilerimize siparişlerini vesika vesale gibi muamelelere ihtiyaç göstermeksizin deruhde etmektedir.

AYDA 5 LİRA TAKSİTLE

Taşra müşterilerimiz için elmas ve pırlantalı saatler, altın ve platin nisan yüzükleri, kıymetli taşlarla süslü çöcek ve plâklar, yeni sevaliye yüzükler, gümüşten mamul zarf takli, pasta ve yemek takımlarının zengin çeşitleri gelmiştir. Saatler emsal gibi 15 sene teminatlardır. Sipariş etmek isteyenlere katalog gönderilir. Mektuba (İstanbul posta kutusu 184) adresine müracaat.

Türkiye KÖYLÜ ve İŞÇİ ELBİSELERİ

Toptan Satış Yeri
Müessesesi atelyelerinde UCUZ, SAGLAM, DAYANIKLI olarak köylü ve işçiler için yapılmakta olan elbise ve palto çeşitlerinin Kastamonu ve kazaları için toptan ve perakende satış yeri:

KASTAMONU

Avni Okay ve şeriki Mustafa Özış
TİCARETHANESİDİR.

EKZAMİN

EKZAMANIN HUSUSİ İLACIDIR.
Yara, bere, ergenlik, sıvıce ve bilicümle cilt hastalıklarında kullanılır.
YENİDEN PİYASAYA ARZEDİLMİŞTİR.

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük Cari Hesaplar
1943 İKRAMIYE PLÂNI
KEŞİDELER: 1 Şubat, 3 Mayıs, 2 Ağustos,
1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1943 İKRAMIYELERİ

1 adet 1999 Liralık	=	1999.— Lira
1 " 999 "	=	999.— "
1 " 888 "	=	888.— "
1 " 777 "	=	777.— "
1 " 666 "	=	666.— "
1 " 555 "	=	555.— "
1 " 444 "	=	444.— "
2 " 333 "	=	666.— "
10 " 222 "	=	2220.— "
30 " 99 "	=	2640.— "
60 " 44 "	=	2640.— "
250 " 22 "	=	5500.— "
334 " 11 "	=	3674.— "

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş ve faiz almış olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

Ölümünün dördüncü yıldönümü

Atatürk bu sabah uyanabilmiş olsaydı ölmüş olduğuna inanmazdı. Hepimiz hiç ayrılmamış kadar onun yakınında ve yanındayız

Ona lâayık olmiya bakalım!

Halâ kurtuluş imtihanındayız. Halâ büyük imtihan günlerindeki kafa, ruh ve irade sağlığı ile yanılmaksızın, sendelemeksizin, engin aydınlığa doğru, tehlikeli, dar ve sarp geçidi aşmak zorundayız

Osmanlı saltanatı teslim olduğu vakit Mustafa Kemali bulduk, bahtiyarız. Atatürk öldüğü zaman önü başımıza geçti, ne aydın bahtımız varmış

Yazan: Falih Rifki Atay

Atatürkün ölümü üstünden 4 yıl geçti. Atatürk bu sabah uyanabilmiş olsaydı, ölmüş olduğuna inanmazdı. Çünkü, Türkiye 4 yıl daha ilerdedir. İç ve dış nizamı Odur. Hepimiz, hiç ayrılmamış kadar, Onun yakınında ve yanındayız.

Türk tarihinin en kara devrinde geldi; Türk tarihinin en şerefli devirlerinden birine vücut verdi, gitti. Yeni çağ devletleri arasında ancak 19 yıldanberi müstakil, milletler arasında ancak 19 yıldanberi hür, ancak 19 yıldanberi garb medeniyet nizamının bir unsuru olduğumuzu nasıl unutabiliriz?

Hepsinin başında O, başlangıcında O gelir. Türk milleti tanımaksızın Mustafa Kemal izah edilemez, doğru! Fakat Mustafa Kemalsiz Türk kurtuluşu nasıl anlatılabilir? Zafer kazanan bir ordunun her askerine bir yiğitlik, takım çadırından umumi karargâha doğru, büyük küçük bütün subaylarına güdem ve komanda şerefi düşer.

Sürünün başbuğu olamaz, şüph yok: Fakat mil-

li kurtuluş davalarında fikir, yaratıcı deha, iman salıcı Şef, güdücü ve yürütücü irade her şeyin kaynağıdır. Mustafa Kemal eserinde ne gaiblerden haber, ne akıl ötesinden esrar vardır. Eser, müsbet düşünen kafanın, asil ihtiraslarla çarpan kalbin, istediğini bilen ve bildiğini isteyen cesaret ve azmin yani insanındır. Mustafa Kemal, milletler arasında büyük adam, Türkler arasında büyük vatan daşıdır.

Mustafa Kemal, zaferini taht gibi altına çekmeyen, miras gibi yiyip tüketmeyen, altın gemli ve sırma eğerli atını çatlatmayan pek sayılı asker, ondan daha az sayılı sivil reislerden birdir. Türk tarihini, son saltanatı batıncıya kadar, zaferensiz kalmıştır. Zafer nedir? Bazan herşey, bazan pek az şey, bazan Malazkırıdan sonra, bir milleti, 8 yılda bir kıta üstüne yayar; bazan kazandığı birkaç yılda, birkaç mitsli de elden gider.

(Devamı 7 nci sayfa)

Atatürk ile uzun bir görüşmenin hatıraları

Atanın huzurunda fasılasız on altı saat kalmıştık. Fakat zaman bir saniye gibi geçmişti

YAZAN:

Profesör doktor
Sadi İrmak

15 Ağustos 1936. Atatürk Üniversite hocalarından dört kişiyi (sayın profesör Akil Muhtar, Kemal Cenab, Hamza Vahid ve ben) Dolmabahçe sarayına çağırıyor. O zamana kadar Atayla yakından konuşmak fırsatını bulamamış olduğum için bu davetin beni ne kadar heyecana düşürmüştüğünü tasavvur edebilirsiniz. Sabırsızlıkla beklediğimiz kabul saati gelince yalnız bende değil, bütün arkadaşlarda göze görünen bir heyecan ifadesi vardı. Nihayet diğer bazı zatlarla beraber oturmakta olduğumuz salonun kapıları açıldı. Ata bü-

(Devamı 5 inci sayfa)

Haricte akisler

Amerika Hariciye Encümeni Reis ve azalarının Atatürk hakkındaki ihtisasları

"Atatürkün şöhreti asırlarca hiç solmadan ve silinmeden kalacak ve devam edecektir,"

Atatürkün ruhu halâ yaşıyor ve beyne'milel sahnede silinmez damgasını bırakmıştır

Washington 9 (A.A.) ... Türkiye'nin Ebedi Şefi Kemal Atatürkün ölümünün 4 üncü yıldönümünün arifesinde Amerika hariciye encümeni reisi Tom Conally, şu beyanatta bulunmuştur:

Atatürkün biyografisini tetkike ilerledikçe büyük bir devlet adamının en mühim meziyetlerinin basiret, şecaat ve sebat olduğu hakkındaki kanaatim artıyor. Atatürkün parlak meslek hayatının bütün merhaleleri, Onun bu meziyetlere dikkate şayan bir dercede malik olduğunu isbat etmektedir.

Türkiyenin yıkılmış ve cesareti kırılmış olduğu bir zamanda Ke-

mal Atatürk, memleketinin mukadderatını kudretli ellerine alarak basiret, şecaat ve sebatla hareket ederek Onu, içinde bulunduğu karanlık müşkülât hercuimer-cinden çekip çıkarmış ve reformları ve tahakkuk ettirdiği içtimai terakki sayesinde Ona itibarını lade ettirerek refahını temin etmiştir.

Amerikan milleti, Türkiyenin terakkilerini sempati ile, hayranlıkla takip etmiştir. Türkiye mukadderatının ehliyet ve kabiliyetlerini isbat etmiş insanlar elinde bulunduğunu görmekte memnunuz. Suna kaniz ki bir tecavüz vuz-

(Devamı 7 nci sayfa)

Bugün bütün yurd, hürmet, tazim ve minnetle onu anıyor

Şehrimizdeki bütün Halkevlerinde ve mekteplerde bu sabah toplantılar yapıldı, eğlence yerleri kapalı, radyo ajans haberlerinden başka neşriyatta bulunmuyor

Bugün cumhuriyetimizin banisi, büyük Atatürkün fani hayattan ebediyete geçişlerinin dördüncü yıldönümüdür. Bu münasebetle memleketin her tarafında ve bu arada şehrimizde ihtifal toplantıları yapılmakta, ebedi Atamızın hatırası hürmet, tazim ve minnetle anılmaktadır.

Halkevlerinde

Şehrimizdeki bütün Halkevlerinde bu sabah resmi ve hususi teşekküller mümessileri ve yüzlerce halk toplanmışlardır. Toplantı yerinin münasib mahalline Atatürkün büstü ve fotoğrafı konmuş, bu köşe Türk, Parti bayrakları ve çiçeklerle süslenmiştir.

Saat tam 9,05 de toplantıda hazır bulunanlar ayakta beş dakika saygı susmasına davet e-

dilmiştir. Gazetemiz makineye verildiği sırada bu toplantılar devam etmekte idi.

Eminönü Halkevinde

Eminönü Halkevindeki ihtifalde vali ve belediye reisi, komutan, vilâyet, parti belediye erkânı da hazır bulunmuşlardır. Beş dakikalık saygı sükutunu müteakib profesör doktor M. Kemal Öke tarafından Atatürk hakkında bir hitabede bulunulacak, Meliha Avni Sözen Milli Şefimizin beyannamesini okuyacaktır. İhtifalden sonra toplu bir halde Gülhane parkına gidilecek ve Atatürkün heykeline çelenk konacaktır.

Üniversitede

Üniversitedeki ihtifal rekortör Cemil Bilselin açış sözüyle başlamış, saygı sükütundan sonra Atatürkün hayatı ve eser

leri hakkında hitabelerde bulunulmuştur. Üniversite gençliği toplantıdan sonra Sarayburnu parkına giderek Atatürk heykeline çelenk koyacaktır.

Okullarda

Bütün okullara bu sabah saat 9,05 de öğretmenler ve talebe toplanmış, okul müdürleri talebeleri beş dakika sükuta davet etmiş, müteakiben öğretmenler tarafından Atatürkün hayatı ve eserleri hakkında konferanslar verilmiştir.

Eğlence yerleri kapalı

Şehrimizdeki bütün eğlence yerleri ihtifal münasebetiyle bugün kapalı kalacaklardır. Sinemalarda Atatürkün hayatı ve cenaze törenine aid filmler gösterilecektir.

Ankara radyosu bugün ajans

(Devamı 7 nci sayfa)

Hergün

Mihver için..
Sıkışık günlere doğru

Genubi Afrika hükümeti baş vekili general Smuts birkaç hafta evvel Londrada İngiliz cemiyetine dahil olan milletlere şu müjdeyi vermişti:

«Bizim için harbin müdafaa safhası artık geride kalmıştır. Şimdi taarruz devresine giriyoruz.»

O gün ile bugün arasında geçen zaman gerçi çok kısadır. Fakat bu kısa zaman içinde muharebenin devamı ve neticesi üzerinde tesir yapabilecek derecede büyük hadiseler cereyan etmiştir. O derece büyük, ki İngiliz gazetelerinin general Smuts tarafından birkaç hafta evvel verilmiş olan müjdenin hududlarını genişleterek şöyle dediklerini işitiyoruz:

— Şimdi kat'i zaferin başlangıcındayız.

İngilizleri böyle düşünüp böyle söylemeye sevkeden sebepleri tahmin etmek güç değildir.

Mısırı tehditten kurtarmak Anglo-Sakson âlemi için bir hedefti, başlıca hedef değildi, Anglo-Sakson gazetelerinin belki bir yıldanberi bölük börcük yazıp söylediklerini bir araya getirelim, başlıca hedefi tek cümle ile hülasa edebiliriz:

—Mihver kuvvetlerini çölen kovmak, Şimali Afrikayı tam olarak ele geçirmek, Akdeniz hâkim olmak. Sonra da İtalyaya asker çıkarmak...

Bu plân sekizinci ordunun üç hafta evvel ileri atılması ile başladı. Üç gün evvel Amerika ordusunun Fransız Afrikasına çıkması ile gelişti. Son safhası için neler yapılabileceğini önümüzdeki hafta veya aylar içinde göreceğiz.

Anglo-Sakson âlemi vaziyetin bir hülasasını yaparken:

— Mihver kuvvetlerinin beşte dördü, motörlü vasıtalarının hemen tamamı bitmiştir, Fransız kuvvetlerinin Fransız Afrikasında gösterdikleri mukavemet ise zayıftır, diyorlar.

Eğer bu görüşte bir mübalâğa veya yanlışlık yoksa Londra gazetelerinin sevinci ilân etmekte ihtiyatı elden bırakmış olmalarını mazur görebiliriz. Ümide düşünmekte haklıdır. Gerçi mihver âleminin bir ümidi yarım bırakmak için muhtelif tedbirler baş vurarak elinden geldiği kadar çalışacağı muhakkaktır. Fakat sıkışık, çok sıkışık günlere doğru gittiği de muhakkaktır. Zira bir Libya, bir Afrika, bir Akdeniz meselesinden sonra bir de Fransa meselesi ile karşılaşabilir. Bütün bu meseleleri bir küll halinde mütalâa etmek, mütalâa ederken de Rusya meselesini daima gözönünde bulundurmaya zaruretindedir.

Ekrem Usaklıgil

1800 ton kömür geldi

Şehrimizin maden kömürü ihtiyacını temin için kömür tevzi müessesesi faaliyetine devam ederek daha 1800 ton kömür getirmiştir.

Bu meyanda Kadıköy ciheti de gözönünde bulundurularak hergün buraya 3 mavnaya ile 90 ton kömür sevkedilmektedir.

TAKVİM 2nci teğrin		10 Salı		Arabî senesi 1898		Arabî senesi 1351	
Kümü senesi	1898	Resmî senesi	1942	Kasım	8	Kasım	8
GÜNEŞ							
S. D.	7 42	S. D.	5 01	S. D.	12 04	S. D.	5 01
1 46							
Zilkade							
S. D.	12 58	S. D.	15 39	S. D.	17 56	S. D.	19 50
7 02		9 48		12		1	34
Öğle İkinci Akşam Yatsı							
S. D.	12 58	S. D.	15 39	S. D.	17 56	S. D.	19 50
7 02		9 48		12		1	34

RESİMLİ MAKALE

Sinirlenmek yenilmektir

Medeniyetin ilerliyerek yaşama şartlarının güçleşmesi nisbetinde sinir verici hadiseler de arttı. Yenilmenin başlıca âmili asabiyet olduğuna göre hayat mücadelesinde mağlûb olma ihtimali de o nisbette çoğaldı.

Ufak büyük, sinir verici her hangi bir hâdise karşısında kaldığınız zaman, aleyhinizde bulunanların sizi küçük düşürmek için size bir tuzak kurmuş olmaları ihtimalini düşününüz ve bes dakika olsun susmadan hiç bir sey yapmayınız.

Şehir Haberleri

Sinemaların erken kapanması meselesi sinemacılara sorulacak

Memurlar kooperatifinin sermayesi arttırılacak, gıda maddelerinin dağıtılması şekli etrafında bir proje hazırlanması kararlaştırıldı

Dün sabah Vilâyet Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdarın ri-yasetinde alâkadarların iştirakile bir toplantı yapılmış, bu toplantıda kömür tasarrufunu temin için sinema ve tiyatroların erken kapanması meselesi üzerinde görüşülmüş-tür.

Bu hususta sinemacıların da fikirlerinin alınması ve kat'i kararın bundan sonra verilmesi muvafık görülmüştür.

Bundan başka memurlar kooperatifinin sermayesinin arttırılması ve memurlara havayıcı zaruriye maddelerinin dağıtılması şekli etrafında bir proje hazırlanması kararlaştırılmıştır.

Belediyenin ihtikârla yaptığı mücadele

6 büyük ticarethane yağ fiatlarının yükselmesinde âmî olduklarından mahkemeye verildi'er

Belediye, ihtikâr içinde esaslı bir şekilde çalışmalarına devam etmektedir. Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdarın direktifleri üzerine yağ işini asıl membaunda görüp tetkik etmekle işe başlayan belediye tetkik heyeti, İstanbul piyasasına hâkim olan büyük ticarethanelerin blümum muamelelerini, faturalarını, kayıtlarını ve muahaberatını muhtelif gruplar halinde inceden inceye tetkik etmiştir. Bu tetkikler neticesinde tesbit edilen sebatsız fiat yükseltmeleri üzerinde ayrıca durulmuş, bunları yapan bir kısım büyük ticarethaneler, haklarında kanunî takibat yapılmak üzere millî koruma mahkemesine verilmiştir. Bu ticarethaneler şunlardır:

Yağ işleminde Sezaî Ömer ve şürekâsı, Yusuf Güler ve şürekâsı, Rifat Sönmez ve şürekâsı, Yusuf Cezmedoğlu, İzzet ve Mazhar, Vasil Moraldis, Muharrem Levend ve Bilâl Ersoy.

Şehir meclisinin toplantısı

Şehir Meclisi dün saat 14,30 da birinci reis vekili Farukî Derelinin ri-yasetinde toplanmıştır. Umumi Meclisin açılması münasebetile Başvekil Şükrü Saraçoğlu ve Parti genel sekreteri Memduh Şevket Esençatala gönderilen taziye ve başlılık telgraflarına gelen cevaplar okunmuş, müteakiben ru-nameye geçilmiştir. Ruznamedeki maddeler alâkadar encümenlere havale edilmiş ve Meclis Perşembe günü toplanmak üzere dağılmıştır.

70 yaşında bir ihtiyar 22 yaşında bir genci öldürdü karısını da ağır surette yaraladı

Evlâdlığıle arası açık olan ve onu evden çıkarmaya çalışan ihtiyar, kızınca zavallı genci 12 yerinden bıçakladı

Evvelki gün, Beşiktaşa bir cinayet işlenmiş, 72 yaşında bir ihtiyar 22 yaşlarında bir genci 12 yerinden bıçakla yaralıyor öldürmüştür, bu arada karısını da vurmuştur.

Öğrendiğimize göre bu kanlı eylemin sebebi ve cereyan tarzı şudur:

Dün tahkikata el koyan Müddet umumi muavinlerinden Ziya Yazgan tarafından sorgusunu müteakib tevkiif edilen katil, Beşiktaşa İhlamurda 28 numaralı evde oturan 72 yaşlarında Hüseyin adında bir emekçidir. Ayye adında bir kadınıla 30 senedir evli bulunan ihtiyar emekli, 4 sene evvel karısının tavsiyesile bir evlâd edinmeğe karar vermiş, bu maksadla Ahmed isiminde bir genci yanına alarak onu okutup büyütmeğe başlamıştır. İhtiyar karıkoca tarafından hakiki bir evlâd muamelesi gören Ahmed, nedense Hüseyinle geçinememekte, emekliyi saymamaktadır. Bu vaziyet geçen seneden itibaren daha hâd bir şekil almış olacak ki; Hüseyin, kendisine karşı saygı göstermeyen delikanlıyı evinden uzaklaştırmak çarelerini aramağa başlamıştır. Hatta bu maksadla ihtiyar emekli mahkemeye müracaat etmiş, evlâdlığını işgal ettiği evin bir o-

dasından çıkarmak için tahliye kararı almıştır. Fakat Hüseyin'in karısı Ayye, 4 yıl emek sarfettikleri Ahmedin bu tarzda evden uzaklaştırılmasına asla taraftar değildir ve bu fikrini de, fevkalâ ihtiyar kocasına söylemişse de onu bir türlü kararından döndürememiştir. Nihayet evvelki gün evde gene bu mevzu tazelenmiş, ihtiyar emekli, evlâdlığı Ahmede bu bir hafta içinde evi terketmediği takdirde icra marifetle kapı dışarı edileceğini söylemiştir. Bu kat'i ultimatom karşısında müteessir olan Ahmed, asabiyete kapılarak Hüseyine karşı gelmiş, o da duvarda asılı duran bir bıçağı kaptığı gibi delikanlının üstüne atılmıştır. Araya giren Ayyenin bütün gayretlerine rağmen, ihtiyar baba, evlâdlığını tam 12 yerinden bıçaklamıştır. Ahmedin kollar içinde yere serilmesine rağmen hâlâ teskin edemeyen Hüseyin bu defa da aynı bıçakla karısını ağır surette yaralamıştır. İfade veremeyecek bir halde Beyoğlu hastanesine kaldırılan yaralıdan Ahmed, dün ölmüştür. Cinayeti müteakib zabıta tarafından yakalanan ihtiyar katil, Müddeiumumîliğe teslim edilmiştir.

Bir yavru kaynar suda haşlanarak öldü

Beşiktaşa Şenlikdede mahallesinde Şehidmehmed sokağında 5 numaralı evde oturan Enver adında bir zatın karısı dün çamaşır yıkamak üzere ocağa su kaynatırken, o sırada orada dolanmakta olan 1 buçuk yaşlarındaki kızı Esen su kaynayan kabı devirmiş ve bu yüzden feci bir şekilde haşlanarak ölmüştür.

Bu feci kaza etrafında Müddeiumumîlik tahkikatı yapılmaktadır. E. senin cesedini muayene eden adliye doktoru Kâmil Ünsalan defnine ruhsat vermiştir.

Kasımpaşa cinayeti failinin tecziyesi talep edildi

Geçenlerde Salih adında bir kap-tanın ölümü ile neticelenen Kasımpaşa cinayetine dün de birinci ağırceza davam edilmiştir.

Tahkikat neticelendiğinden müddeiumumî iddianamesini okuyarak demiştir ki:

«Cinayet kasden ve katil kasdedile işlenmiştir. Hareketine uyan Türk ceza kanununun 448 inci maddesine göre cezalandırılmasını isterim.

Suçlu vekili Sadi Rızanın müdafasını yapması için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

B'rlıklar umum kâtibi Ankaraya gitti

İthalat ve ihracat birlikleri umumî kâtibi Salâhaddin Cuhurk Ve-kâletin davetli üzerine dün Ankaraya gitmiştir.

EKMEK BULAN LOKANTALAR

Lokantalarda karne ile dahi olsa ekmeğin verilmesinin menedilmesi üzerine dün bir çok lokantalarda ani tetkikler yapılmış ve ekmeğin bulunan bazı lokantalar hakkında takibata başlanmıştır.

OKUYUCU MEKTUPLARI

Çocuklarımızı kumara alıştıran bir alet

Fatihte, Hasanhalife mahallesinde, Vatandaş sokağında 8 numaralı evde oturan okuyucularımızdan Ahmed Muhiddin yazıyor:

«Beyazid meydanına nazır benzin deposunun duvarına konulmuş küçük bir camerhân, hiç şüphesiz nazarı dikkatinizi celbetmiştir. Buraya bir hayır cemiyeti tarafından konulan kutuya para atmakta, atılan paranın bir kaç misli alınmakta, yahud kaybedilmektedir. Bu kutunun başında hep mektep çocuklarını görüyoruz. Böylece çocuklarımız kumara alışıyorlar, bütün harçlıklarını sarfediyorlar. Bir hayır kurumunun, çocuklarımızı kumara alıştıracak bir aleti, varidat temini için, vaktimizi çok acıdır. Unutmamak lâzımdır ki, kumar oynanması memnurdur. Bu aletin kumarı teşvik ettiği hiç şüpheli yoktur. Bu aletin kaldırılması için, alâkadarların nazarı dikkatini celbetmenizi saygılarımla dilerim.»

Naşid Cumaya sahneye çıkıyor

Uzun müddettenberi rahatsız bulunan güzide halk san'atkârı Naşid için önümüzdeki Cuma günü akşamı, Şehzadebağında Turan tiyatrosunda bir müsamerelere verilecektir. Müsamereye bayan Müzeyyen Senar, Ertuğrul Sadı, Halide, İsmail Dömbüllü ve bütün ses ve saz san'atkârları iştirak edeceklerdir. Bu müsamerenin en şayanı dikkat tarafı, o gece, yıllardır sahneden uzak kalan Naşidin sahneye çıkacağı tecrübe edilecektir. Naşid, müsameresinde hiç olmazsa küçük bir komediyi çıkarmak, pek sevdiği seyircilerine görünmek arzusunda-dır. Haber aldığımız göre, sevimli san'atkâr, «Görücü» komedisini oynamaya karar vermiştir. Bu münasebetle kendisile görüşen bir muharririmize demiştir ki:

«Uzun müddet yataktaydım, Halsizim. Fakat biran evvel muhterem seyircilerimin karşısına çıkmak istiyorum. Çok heyecanlıyım. Kimbilir, belki de bu çıktığı hastalığımın yegâne ilacı olabilir. Daha şimdiden sahneye ilk defa çıkacak bir aktör kadar heyecan duyuyorum. Hiç şüphesiz, muhterem halkımız, hastalıktan yeni kurtulmuş düşüncelerle, eski Naşidi aramı-yacak; ufaktefek kusurlarımı hoş görecektir.»

Değerli komşularımıza muvaffakiyetler dileriz.

Sabahtan Sabaha:

Olana bitene kısa ve Toplu bir bakış

Burhan Cahid

Hadiseler koşar adım gidiyor. Şu dört yıllık muharebenin hareket krokisine bakarsak görünen manzara şudur.

Dört yıl hazırlanan Almanya bir volkan gibi lâv salmağa başlamış ve bir hamlede yarı Avrupayı sarmıştır. Norveçe sıçramalar, Giride atlamalar hep bu ilk hızın kazandırdığı muvaffakiyetlerdir.

Harbin dördüncü yılında hazırlıklarını bitiren İngiltere ve Amerika aynı Volkan dehşetile ateş püskürmeye başlamışlardır. Tabiat kanunları değişmez, her maddenin bir hareket ve bir sükûnet devri vardır.

Hareket halinde bütün enerjisi ile şahlanır. Fakat bu dinamizmin aynı şiddet ve hızla devam etmesi imkânı yoktur. Eşyanın ve maddenin tabiatindeki yıpranma hâdisesi ergeç gelir, çatar. Ondan sonra sükûnet devri başlar. Herhangi bir uzviyete aynı kudreti mütemadiyen vermiye imkân yoktur.

İşte dört yıl önce Alman hamleleri bu hızla başladı. İngiltere bu hızı kırabilmek için çok zahmet çekti. Askerî sevk ve idarenden ziyade siyasî münasebetlerin kontrolünde düşünün hatalar Alman kuvvetlerini asıl düşman olan İngiltereden ziyade ikinci, üçüncü derecedeki cepheler üstünde yıprattı. Ve geçen zaman- dan istifade etmesini bilen İngiltere Amerikayı yanına almak gibi siyasî büyük bir hava ve kara ordusu hazırlamak gibi askerî iki harb âmilini sigortaladı. İşte kazanılan zamanın nasıl geçtiği bugün anlaşılıyor. Amerika harbe girerken duyduğumuz bütün haberler harb masraflarına ayrılan milyarların müfredat cedvellerine inhisar ediyordu. Bu müthiş rakamların celik halinde harb sahalarını işgale başladıkları bugün görüyoruz.

Alman harb makinesi dört vılda büyük zaferler kazandı, fakat sulhu kazanamadı. Anglo Sakson harb makinesi sahneye çıktı, bakalım bunların yapacakları rol sulhu kazandıracak mı?

Burhan Cahid

Askertlik işleri

Şubeye çağrılanlar

Fatih As. Şubesinde: İsmirden Fatih askerlik şubesi mü-takasına gelmiş olan Nakliye Oto isteğmeni Kemalîdin Aladağ (40579).

Top teğmeni Sabri oğlu Hayri Okyol (52599) İst. 1332. Levazım asteğmeni Ragıp oğlu Rafet (30996).

Top teğmeni Osman oğlu Hasan Oral (40410).

Top teğmeni Mehmed oğlu Kenan Kayan (43256).

Piyade asteğmeni Ziya oğlu Kemal (13097).

Top isteğmeni Hüsnü oğlu Ekrem 321 (39720) Selânik.

Top teğmeni Ehem oğlu Ebrar (48296) Çetinas Is. 1327.

Top teğmeni İsmail Hakkı oğlu Nispet Kemal (52490) İst. 1324 şubeye müracaatları.

İstanbul Borsası

9/11/942 açılış - kapanış fiatları

Açılış ve kapanış		
Londra	1 Setrlin	5.24
New-York	100 Dolar	132.—
Cenevre	100 İsviçre Fr.	30.—
Madrid	100 Pegeta	12.9375
Stokholm	100 İsviç Kr.	31.135
Bir altın lira		37.75
24 ayarlık bir gram külçe altın		5.15

Esham ve Tahvilât

% 7 Birinci tertib Milli	Müdafaa istikrazı	19.—
% 5 Birinci tertib Milli	Müdafaa istikrazı	19.—

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

BU SABAHKI HABERLER

Ruzvelt Tunus Valisine Amerikan kuvvetlerinin Tunustan Libyaya geçeceklerini bildirdi

Cezayir sahilleri açıklarında büyük hava muharebeleri oldu

Londra, Fransızların 35.000 tonluk Jean Bart zırhlısının yaralandığını haber veriyor

Vişi, 10 (A.A.) — Orandan alınan haberler, vaziyetin burada pek karışık olduğunu bildirmektedir.

Fasta ise, Fransız kuvvetleri karaya ayak basan Amerikan kuvvetlerine karşı koymaktadır. Halk, bombardımanlara rağmen şoklanıklığını muhafaza etmektedir.

Tunusta da vaziyet sakinidir. Vaşingtondan alınan bir Associated Press haberine göre, Reis Ruzvelt, Tunus valisine bir mektup göndererek yakında topraklarından geçeceğini bildirmiştir.

Müthiş hava muharebeleri
Londra, 10 (A.A.) — Alman pike tayyareleri dün Cezayirdeki müttelik nakliye gemilerine taarruz etmişlerdir.

Cezayir sahilleri açıklarında Amerikan, İngiliz, Alman ve İtalyan tayyareleri arasında pek çetin bir hava muharebesi olmuştur.

Yaralanan Fransız zırhlısı
Londra, 10 (A.A.) — Darülbeyza şehri ciddi bir surette tehlikeye girmiştir.

Bu şehir açıklarında dolaşan Fransızların 35.000 tonluk Jean Bart zırhlısı tam bir isabet almıştır.

Mogador ve Agadirde karaya

asker çıkarılmıştır. Londraya göre vaziyet Londra, 10 (A.A.) — Şimali Afrikada işgal hareketleri süratle devam etmektedir.

Müttelik kuvvetler evvelce seçilen bütün noktalarda karaya çıkarılmışlardır.

Bu çıkarma deniz kuvvetlerinin top ateşi ile himaye edilmiştir. Deniz kuvvetlerimiz Fransız deniz kuvvetleri tarafından mukabele görünce mukabil tedbirler alınmıştır.

Londra, 10 (A.A.) — Fransız Şimal Afrikasında vaziyet şu merkezedir:

Oran — Vaziyet gitgide tehlikeli bir şekil almaktadır. Cezair — İlgali müteakib şehirde normal hayat avdet etmiştir.

General Giraud
Londra, 10 (A.A.) — General Giraud Fransadan Cezayire gelmiştir. Orada şimali Afrika Fransız ordusunu hazırlayacaktır. Amerika Fransız ordusuna silah verecektir.

İtalyanlar ne diyorlar?
Vişi 10 (Radyo) — Fransız Şimal Afrikasına Amerikan baskını bütün İtalyan gazetelerini meşgul etmektedir. Bu gazeteler Fransız mukave-

metini tebarüz ettirmektedir. Kanada Fransa ile münasebetini kesti

Londra, 10 (A.A.) — Kanada Fransa ile münasebatını kesmiştir.

Amerikan limanlarında bulunan Fransız gemileri nezaret altına alınmışlardır.

Kafkaslarda kar yağıyor, her taraf buz tuttu
Londra, 10 (A.A.) — Stalingradta Alman hücumları gevşemiştir. Kafkasyada Ruslar mevzilerini sağlamca tutuyorlar.

Kar yağmaktadır. Her taraf buz tutmuştur.

Moskova radyosu Stalingradta Rus hücumlarının püskürtüldüğünü bildirmektedir.

Cebelüttarik ile İspanya arasındaki hudud kapalı
Vişi, 10 (Radyo) — Cebelüttarik ile İspanya arazisi arasındaki hudud kapatılmıştır. Ancak müstahkem mevkiide çalışan amelelerin geçmesine müsaade edilmiştir.

Atatürk ve Londra radyosu
Londra radyosu bu sabah türkçe nearyatına başlamadan evvel Atatürkün aziz hatırasını hürmetle anmış, İstiklâl marşımızı çalmış ve bir dakika sükût ihtiyar etmiştir.

Bütün İtalyan şehirleri geceleri karanlıkta bırakılıyor
Vişi, 10 (Radyo) — 9 İkinciteşrinden itibaren İtalyan şehirlerinde, ki karartma tedbirleri saat 6 da başlayarak bütün gece devam edecektir.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

Almanlar, Fransız Afrikasına yapılan ihraç için ne diyorlar?

“Müttelikler Avrupa cephesini Akdeniz istikametinden yıkmak istiyorlar, bu eski bir plândır,”

Berlin, 9 (N. P. D.) — «Deutscher Politischer Bericht» servisi bildiriyor: Amerikan ve İngilizlerin şimal Afrikasına ihraç yapmaları, ötedenberi güdülmekte olan eski bir hedefin, yani Avrupa cephesini Akdeniz istikametinden yıkmak plânının yeni bir tezahüründen başka bir şey değildir. Bu plânın ancak şimdi tatbikine kalkışılmış olması ise, Mihverin ne doğu cephesinde, ne de batı veya şimal Avrupasının herhangi bir cephesinde mağlûb edilemeyeceğinin kat'i surette anlaşılması demektedir. Mütteliklerin yaptıkları bir izaha göre, Fransız Afrikasına yapılan bu taarruz, burada Avrupanın en yumuşak yerine te-sadüf edilebileceği ümidi ile yapılmıştır. Halbuki, daha ilk çarpışmalardan anlaşıldığı gibi, mütteliklerin bu hesabı da yanlış çıkmıştır. Bundan başka, Fransız halkının, Amerikan askerlerine, vaktile Oranda kendilerini göstermiş olan İngiliz deniz kuvvetlerine karşı yaptıkları muameleden daha müsaide davranacağına zannetmenin de boş bir ümid olduğu meydana çıkmıştır.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

Almanlar Tuapse bölgesinde Rusları mevzilerinden çıkarmaya muvaffak oldular
Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Tuapse bölgesinde, Alman ve Rumen kuvvetleri mahalli hücumlarla, düşman mevzilerinden kovulmuştur. Şiddetli çarpışmalarda bir düşman müfrezesi gevrilmiş ve imha edilmiştir. Başka bir noktada, kalabak bir müfrezesinin işgal ettiği bir istinad noktası ele geçirilmiştir. Alagirin doğusunda, bizim karşı hücumları tardedden bir hücumumuzla sonradan bazı arazi kazanılmıştır.

SİYASET ALEMİNDE

Fransa devlet reisinin Verdiği emir ile Amerikada gösterilen Gevşek mukavemeti Nasıl telif etmeli?

Amerika ordusu Fransız Afrikasına işgal edeceği bir rivayet halinde söylendiği sıralarda Fransız kuvvetleri başkumandanı amiral Darlan alelacele Afrika'ya gitmiş ve gazetelere bir demec vererek:

— Fransa herhangi bir taarruzda elinde bulunan bütün vasıtaları kullanarak karşı koyacaktır, demişti.

Fransız devlet reisi de Amerika ordusunun karaya çıkmak teşebbüsünde bulunduğundan haberdar edince bu elde bulunan bütün vasıtaların mukavemet için harekete getirilmesi emrini vermişti.

Fakat Amerika ordusunun Fransız topraklarının bazı noktalarında gördüğü mukavemet bir gün bile sürmedi. Bazı noktalarda ise çarpışmalar devam ediyor. Fakat öylesine devam ediyor ki Amerikalılar artık teşebbüse olup bitmiş nazarile bakıyorlar. Fransız askeri hem cesurdur, hem de dövüşmeyi bildiğini birçok defa isbat etmiştir.

Mukavemetinin bu kadar az sürmesi yalnız elinde bulunan vasıtaların pek az olduğunu göstermez, bu vasıtaların içten gelen bir istekle harekete geçirilmemiş olduklarına da delâlet eder.

Bir karaya çıkarma teşebbüsünün karşılaşacağı ilk zorluk havada ve denizde başlar. Halbuki, hâdiselerden anlaşılıyor ki Amerika kuvvetleri büyük bir filo halinde Afrika sahillerine yaklaştıkları sırada Fransız uçakları hava meydanında Fransız deniz kuvvetleri ile limanlarında kalmışlardır.

O halde Fransa devlet reisi verdiğimiz emirle bu gevşek mukavemeti nasıl telif etmeli?

Fransa Amerika ile kısa veya uzun bir ateş teati etmiş olmasın rağmen harb halinde değildir. Ancak siyasi münasebetlerini kesmiştir.

Amerikada gazeteciler bu vaziyetin doğuracağı neticeyi merak etmişler, hariciye nazırı su cevabı vermiş:

— Fransanın Amerika ile siyasi münasebetlerini kesmiş veya kesmemiş olması bir mesele teşkil etmez. Esasen Amerika sefirinin 1940 yılındanberi Fransada kalması münhasıran bugün gördüğümüz vaziyeti hasırlamak içindir.

İşte muammerın tek anahtarını Am rika hariciye nazırına söylemiş olduğu bu cümle teşkil eder.

Eğer hususi bir maksadla, kasdedilmiş ise bu cümleye bakarak hükmedebiliriz. ki Fransa devlet reisi şere'li bir asker sifatiyle verdiği söze sadık kalmış, fakat Amerikanın ve İngilterenin muhtelif vasıtalarıyla muhtelif Fransız mah-fellerinde tatbik ettikleri politika Fransız devlet reisi tarafından verilen sözün fiil sahasına semer vermemesini temine kâfi gelmiştir.

Amerika ordusunun karaya çıkması da birinci derece Fransız filosunun mukavemetine uğramıyacağı ikinci derecede de karaya çıkıldığı zaman karşılaşılabilecek zorlukları basit olacağı emniyeti elde edildikten sonra yapılmıştır. — ★★

İngiliz kuvvetleri Sidibarraniyi geçti
Marsa Matruhta tutunan mihver kuvvetleri de teslim oldular

Bir Alman teşkili İngiliz çemberini yararak külli kuvvetleri katıldı diğer kuvvetler takip ediliyor

Kahire 9 (A.A.) — Ortaşark İngiliz kuvvetleri umumi karargâhının Pazartesi sabah müsterek harb tebliği:

Dün bütün gün Alman zırhlı ordusundan geri kalanların Libya istikametinde takibine devam olunmuştur. Marsa Matruhta tutulan bazı düşman unsurları dün teslim olmuşlardır. Keza düşmandan, aralarında Pavia İtalyan tümeni kumandanı da bulunan birçok esir alınmıştır.

Sidi-Barrani geçildi
Londra 9 (A.A.) — Daily Mail gazetesinin Kahireden bildirdiğine göre, İngiliz kuvvetleri Sidi - Barraniyi geçmişlerdir.

Stalingrad bölgesinde Tuapse'nin şimal doğusunda ve Nalçık'in cenub batısında düşmanla çarpışmışlardır. Diğer cepheelerde hiçbir yerde değişiklik olmamıştır.

Tebliğe ek
Moskova 9 (A.A.) — Sovyet gece yarısı tebliğinin ekinde ezcümle şöyle denilmektedir:

Stalingrad bölgesinde kitaatımız düşmanın ufak gruplarının hücumlarını püskürtmüşler ve tedafü tahkimatlarını islah etmişlerdir. Bir Alman piyade bölüğü, mühim bir askeri hedefe girmiştir. Kızıldorunun bir teğmeni beraberindeki 8 kişi ile bu bölüğe yandan hücum ederek geri çekilmeye icbar etmiştir.

Helsinki, 9 (A.A.) — D. N. B.: Dün öğleden sonra münferid bir düşman uçağının Helsinkiyi bombardımanı sırasında çok yüksek irtifaktan düşen 2 bomba bir sinemadan çıkan ve vaktinde sığınma girmeyen halk arasında düşmüş ve 45 kişinin ölümüne sebep olmuştur. Bunların arasında 8 ilâ 17 yaşında 17 çocuk ve gençle 13 kadın vardır.

AZADE TARGAN
Kış Jimnastiklerine başlamıştır

Adres Nişantaşı İhlâsur yolu No. 6, TEL. 81430.

Amerikalılar Fasta Mehdia ve Safiyi, Cezayirde Oranı aldı, İngilizler de Cezayire çıktılar

Şimalî Afrikaya çıkarılan kuvvetler dahile doğru ilerliyorlar, bazı kaleler düştü

Amiral Darlan esir mi edildi?

Londra 10 (Radyo, sabah saat 1 de) — Şimali Afrikadaki müttelik karargâhının son tebliğinde bildirildiğine göre, Amerikan kuvvetleri Oranın şark ve garbinden hayli ilerlemiş ve şehri aşarak geride bırakmışlardır.

Bu hareket esnasında 2000 den fazla esir alınmış ve birkaç mühim hava meydanı işgal edilmiştir.

Bazı yerlerde Fransızlar çetin bir mukavemet göstermişlerdir.

Safi alındı
Londra 9 (A.A.) — Vichy radyosunun resmen bildirdiğine göre, Amerikalılar Safi, Mogador, Agadir ve Fedhal'ya asker çıkarmışlardır. Safi işgal edilmiştir.

Radyo şunları ilâve etmektedir:

Kazablanka açığında cereyan eden şiddetli deniz muharebesi neticesinde ciddi kayıplara uğradık. Liman şiddetle bombardıman edilmektedir. Oran bilkuvve işgal edilmiş de mukavemet taarruzlarımız devam etmektedir. İki torpidomuzla bir savaşımız muharebe harici bırakılmıştır. İki düşman korveti batırılmıştır.

Diğer cihetten Vichy radyosu şunları söylemiştir:

Başka bir hususi tebliğde Amerikalıların Safiyi geçtikleri kaydedilmektedir. Oran'ın 40 kilometre kadar şarkında bulunan Arzetu'da karaya çıkarma hareketleri devam etmektedir. Amerikan kuvvetleri şimdi Saint - Cloud'un garb'inde ve Valmy'nin cenubunda bulunmaktadırlar. Bu iki mahal Oran'a 15 kilometrelik mesafededir. Amerikalılar şimdi Oranın takriben 40 kilometre cenubu sarkisinde bulunan Per-

Fransanın mütteliklere harb ilân etmesi isteniyor

Fransa ile Amerika arasında siyasî münasebatlar kesildi

Londra 9 (Radyo) — Doriot'un kurduğu Fransız halk partisi Paris'te bir miting tertib etmiştir. Bu mitingde Doriot Fransanın İngiltere ile Amerikaya ilânharb etmesini, Vişi hükümetinin mihver devletlerle bir yardım anlaşması imzalamasını ve Fransanın antikomün tern paktına iltihak etmesini istemiştir.

Bu miting münasebetile bazı nümayişler yapılmış ve halk ile polis arasında çarpışmalar olmuştur.

(Devamı 7 nci sayfada)

regaux civarına kadar gelmişlerdir. Bu mahaller mühim birer demiryolu noktalarıdır.

Vişie göre
Vichy 9 (A.A.) — Fasta öğleden ev

Atatürk ile uzun bir görüşmenin hatıraları

Atanın huzurunda fasılasız on altı saat kalmıştık. Fakat zaman bir saniye gibi geçmişti
Yazan: Profesör doktor Sadi Irmak

[Baş tarafı 1 inci sayfada]
tün neşesi ve zindeliğe içeriye girdi. Derhal anladık ki çağırılı. Şımız ilim istihlalarının yeniden tedvinile ilgilidir. O zamanlar biz Üniversitede terimleri dar bir kelime kadrosu içine almaya mecbur olduğumuzu zannedip hayli sıkıntı içindeydik. Kelimelerin mençeleri hususunda ancak lâtince ve grekçeye kadar gidebiliyorduk.

Ata, birçok ilim terimlerinin aslımı dikkatle aramış ve lâtince den daha eski kaynaklara varmıştı. O zamana kadar hâlis lâtince kabul ettiğimiz birçok kelimelerin Asyalı milletlerden gelmiş olduğuna dair birçok deliller öğreniyor ve hayretten hayrete düşüyorduk. Bu kelimelerden Therapi, Tonalite, Chirurgie bu gün gibi hatırlıdır. Ata bu ve buna benzer kelimelerin etimolojisini araştırmış en eski menşelere kadar gitmişti. Onun kanaatinde bütün bu kültür kelimelerinin aslı Türk köklerinden gelmekte idi. Onun için Türkçeye lâzım olan terimler hususunda bu kelimelerden faydalanmakta mahzur yoktu. Bilhassa Türkçenin Uygur ve Yakut âşvelerinde bu kelimelerin asıllarının hâlâ yaşamakta olduğuna dair uzun izahat verdi. Bunları istifadeyle ve hayranlıkla takip ediyorduk.

Dolmabahçe sarayına saat üçte gelmiştik. Terimlere aid olan bu görüşme saat yediye kadar sürdü. Asıl hoş sürprizler o zaman karşıştık. Çünkü biz görüşmenin bittiğini ve Atanın bize izin vereceğini düşünürken Florya köşküne beraber gitmek emrini aldık.

Florya köşkünde uzun bir masaya oturduk. Atanın pek neseli bir günü idi. Dil meselesine dair hepimize ayrı ayrı sualler tevcih ediyor. Edebiyata, san'ate geçiyor ve büyük bir vecd ve haz içinde pek çok şeyler anlatıyordu. Saat gecenin on ikisi olmuştu, fakat Ata da hiç bir yorgunluk lâmeti görülmüyordu, bilâkis enerjisi ve uyanıklığı bize sırayet ettiriyordu. Ata, pek büyük bir lütf göstererek hususi hatıralarından anlatmaya başlıyordu. Bunlardan bir ikisini ben de nakletmek istiyorum.

Ata, Manastır askeri idadisinde talebeyken edebiyat ve şiire merak sardırılmıştır, dikkate şayanıdır ki bu devirde yazdığı şeyler marazi bir hassasiyet gösteriyor, müstakbel başkumandanı dan tamamen ayrı bir ruh aksettiyordu. Ata, bu bedbin şiirlerinden bazılarını bize de okudu. Bunu o devirde esen taassub ve taziyk havasına irca etti. Manastır idadisinin edebiyat muallimi olan zat Atayı bir gün yanına çağırarak bu memleketi büyük hizmetler ifa edecek bir genç olacağını fakat böyle şiirlerle de-

Ebedî Şefin şimdiye kadar neşredilmemiş bir resimleri

(Bay Cevad Abbas Güterin koleksiyonundan)

ğil riyazi ilimlerle meşgul olması lüzumunu ihtar ediyor. Kendi dersinin dar taassubu dışına çıkarak memleket menfaatlerini düşünemeyen bu hocaya Ata hâlâ bir minnettarlık hissi taşımaktaydı. Ata bu ihtar üzerine riyazi derslere daha fazla ehemmiyet vermeye başlıyor, bunun neticesi olarak sene sonunda yapılan imtihanların sınıfının en kuvvetli riyaziyecisi oluyor. Onda erkânharb için ilk temeli böylece atılmış oluyor.

Atatürk genç bir zabıtken patlak veren Trabıuşgarb harbinde gidişini anlatıyordu. Trabıuşgarbe, devletin şerefini koruma uğruna gittiğini söylüyor ve zehri hand içinde «hem de nasıl şerefli devlet» diyordu.

Derneden Mısra dönüştü bir İngiliz zabiti trene atılarak Mustafa Kemal namında mavi gözlü, sarı saçlı bir zabiti tevkif etmek kararını bildiriyor. Ata ve onun penceresinden başını çıkararak İngiliz zabıtine «aradığınız Mustafa Kemal benim, buyurun tevkif edin» diyor. Ummadığı bir tecellüd karşısında kalın ecnebi zabiti vazifesini başarmayacağını anıyarak en yakın istasyonda inip gidiyor.

Ata, daha birçok şahsi hatıralarını nakletti. Tükenmez bir hayatiyet ve heyecan gösteriyordu. Akşamın sekizinde oturduğumuz masanın başında şafak sökmüştü. Son olarak Fikretten «Ev bari naşamkâr» manzumesi-

lara «çocuklar ben bu akşam için sizleri davet ettiğimi unutmuşum» diyorum. (Roman devam ediyor) Belki on ses birden yükseldi: — Nasıl olur!... Ne demek istiyor?.. Bu ne biçim ev sahibi?.. İçlerinde en sarhoşu Muhsin Niyazi... En lâubalisinin ve en karaktersizinin de o olduğu gibi... Arkasını kapının kapalı kanadına dayamış, seyitance pariltılarla yanan gözleri bende, yavvan, salyalı bir tebessümle gülüyor, güllüyor... İtirazlar biraz hafifleyince birden doğruldu ve bağırdı: — Beni dinleyin. Boşuna partırtı ediyorsunuz. Cemil'in yabancısı değiliz. Bizi davet ettiğini unutmuş olabilir. Fakat işte mademki geldik, o da davetini hatırladı, mesele yok demektir. Haydi çıkarm şapkalarımızı... Şimdi evi kolancaz eder, ne bu jursak ser. iceriz.

sini ve Sisi okumamızı emretti. Bu manzumelerin onda pek derin bir tesir yaptığı ve en eski hatıraları costurduğu belli oluyor. Nihayet «Dağ başını duman almış» marşını hep beraber söyledik. Samsundan Erzuruma bu marş söylüyerek ve söyleyerek gitmiş olduğumu ilâve etti.

Güneşin ilk ışıkları görünmeye başlamıştı ki Ata, huzurundan ayrılmamıza izin verdi.

Huzurunda fasılasız on altı saat kalmıştık. Fakat zaman bir saniye gibi geçmişti. Atada da en küçük bir yorgunluk izi yoktu.

Ben en çok Atadaki sıhhat ve hayatiyete sevinmiş ve ertesi gün bütün dostlarıma Atanın daha pek uzun zaman muammer olacağını tahmin ettiğimi müjdelemiştim. Sıhhat, neşe ve kudret saccan o eşsiz varlığı bu tarihten iki yıl sonra kaybettiğimiz zaman bu isabetsiz tahmini acı acı hatırladım.

Haydarpaşada bekleyen emtea vagonlara konuluyor

Haydarpaşa limanında 80 kadar mavnada bekleyen 20 milyon lira kıymetindeki sigortasız ithalât emtiasını hava tahavvüllerinden korumak üzere vagonlara yüklemek için Ticaret Odasının tacirlerin işbirliğiyle bir toplantı yapılacağını yazmıştık. Cumartesi günü D. D. Y. mümessillerinin de iştirakinde yapılan toplantıda 10 gün zarfında mezkûr emtiasın tahliye edilerek vagonlara yükletilmesine karar verilmiştir.

Sahte bir ciddiyetle atılıyor: — Fakat olamaz çocuklar... Bu akşam olamaz. Size söz veriyorum yarın akşam. İstediginizden âläs...

Onları tahrir etmek için sözümlü: — Bu akşam olamaz! diye tekrarlıyarak bağılıyorum.

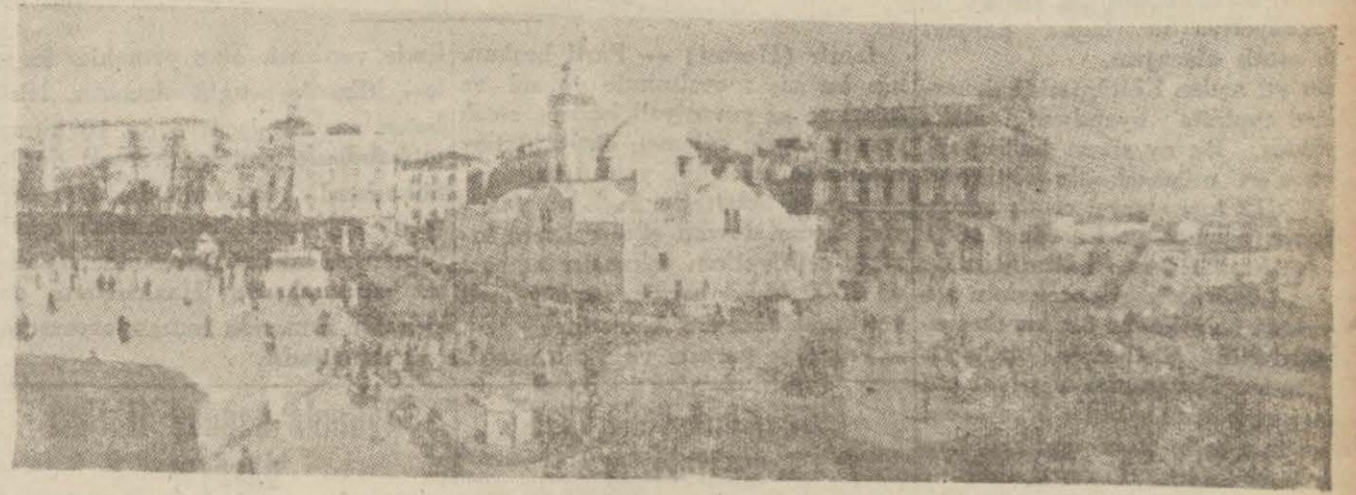
Müthiş bir itiraz tufanı yükseliyor. En hâkim ses gene Muhsin Niyazininkisi... — Ben demedim mi size? Cemil evde yalnız değil... Canım ne çıkar bundan? Biz halden anlarız. Hem onun arkadaşları değil miyiz? Görelim, mimim'i sevgilliyi görelim. Beraber içelim... Hangi devirde yaşıyoruz, bizden niçin kaçırıyor? Haydi yatak odasına...

— Evet, evet yatak odasına! O kadar gürültü ediyordunuz ki sesimi kendim bile duyuyordum. Hâdisi istediğim gibi, fakat istediğimden biraz süratle cereyan ediyordu. Bu sürati kıs-

TETKİKLER

Fransız şimalî Afrikası

Fas, Cezayir, Tunus müstemlekelerine kısa ve toplu bir bakış

Fasın merkezi Fas şehrinden bir manzara

Amerikalıların, Afrikanın garbindaki Liberya Cumhuriyetini işgal etmeleri, İngilizlerin Cebelüttrika, aralarında asker yüklü nakliye gemileri de bulunan, büyük bir filo yığmaları, hiç te sebatsız değilmiş. Şimdi anlaşılıyor ki, bütün bunlar Fransız şimal Afrikasının işgali için gereken bir takım hazırlıkların bir kısmıdır...

Son iki üç gündür gelen haberler, sayıları 140 bin kadar tahmin edilen Amerikan kuvvetlerinin, İngiliz deniz ve hava kuvvetlerinin yardımlarına dayanarak, şimal Afrikasının birçok noktalarına çıkarıldığını bildirmektedir. Batı çölünde mütteliklerin taarruza geçtikleri bir sırada vukua gelen bu hareketin istihdaf ettiği gayeler çok büyüktür. Biz bu yazımızda bu nokta üzerinde durmayacağız. Şimdi burada izah etmek istediğimiz cihet, Fransız şimal Afrikasının hangi müstemlekelerden ibaret olduğu ve bunların iktisadi, askeri, coğrafi bakımlardan haiz olduğu ehemmiyettir.

Fransız şimal Afrikası, Atlantik sahilllerinden başlayarak bir yandan Libya hududuna, diğer yandan büyük sahraya dayanan cem'an 2.775.000 kilometre murabbaında 16.139.000 nüfusa haavi büyük bir kara parçasıdır. Bu kara parçasının batısında Atlantik denizi, doğusunda İtalyanların Libya müstemlekesi, şimalinde Cebelüttrik ve Akdeniz, cenubunda büyük sahra bulunmaktadır.

Bugün birçok noktalarına Amerikan askerlerinin çıkarıldığı ve şiddetli çarpışmaların devam ettiği bildirilen Fransız şimal Afrikası, başlıca üç kısımdan mürekkebirdir. Bunlar da sırasıyla batıda doğuya doğru olmak üzere: Fas, Cezayir, Tunusur. Şimdi kısaca bunlar ve bunların iktisadi, askeri ehemmiyeti üzerinde duralım.

Fransızların Fas müstemlekesi: Afrikanın batı şimalinde bulunmaktadır. Şimalinde Akdeniz ve Cebelüttrik boğazı, batısında Atlantik denizi, cenubunda büyük sahra, doğusunda gene Fransızlara aid Cezayir müstemlekesi vardır.

Fasın nüfusu 6.296.000 olup bunun ancak 237.000 i Avrupalıdır. Fasın arazisi 415.000 kilometre murabbaı tutarındadır.

Fas: Geri bir ziraat memleke-

tidir. Halkı başlıca olarak ziraat ve çobanlıkla meşguldür. Başlıca mahsulâtı: Buğday, arpa, yulaf, mısırdır. Ayrıca sıcak ve Akdeniz iklimine has üzüm, portakal, limon, mandalina gibi meyvalar da yetişir.

Burada zeytin mahsulü de oldukça verimlidir. Yılda 60-80 bin ton zeytinyağı istihsal edilir.

Fas bazı madenler bakımından da zengin bir memleket sayılmaktadır. Bilhassa burası fosfat bakımından çok zengindir. Fas toprakları altında yatan fosfat ihtiyacı 110-130 milyon ton olarak tahmin edilmektedir. Başlıca ihracatı fosfattır. 1938 yılında fosfat ihracatı 1.447.000 tonu bulmuştu. Bunun 409.000 tonu İtalyaya ihraç edilmişti.

Fasın ihracatında gıda maddeleri, muhtelif cins kasablık hayvanları birinci planda bulunmaktadır.

Başlıca şehirleri: 257 bin nüfuslu Kazablanka, 190 bin nüfuslu Merakeş, 144 bin nüfuslu Fas, 83 bin nüfuslu Rabat, 75 bin nüfuslu Meknes şehirleridir. Bunlardan Kazablanka ile Rabat birer limandır.

Fransızların Cezayir müstemlekesi: Cezayir, Akdeniz kıyılarında, Tunus ile Fas arasında bulunmaktadır. Büyük sahra da dahil olduğu haide arazisi 2.204.000 kilometre murabbaı, nüfusu ise 7.235.000 dir. Bu nüfusun 987 bini Avrupalıdır. Nüfusunun büyük bir kısmı Berberilerden ve Arablardan ibarettir. Fakat memleketin hâkimi, hiç şüphesiz ki ekalliyeti teşkil eden Fransızlardır.

Cezayir esas itibarile bir ziraat memleketi olup Fransanın iktisadında çok mühim bir rol oynamaktadır. Başlıca mahsulâtı buğdaydır. 1938 yılında buğday istihsalâtı 12 milyon kentala balığı olmuştur. Diğer ziraat mahsulâtı: Mısır, at otu, keten ve zeytin tansesidir.

İklim müsaid olduğu için bağcılık ve sarabçılık ta inkişaf halindedir. Bilhassa şarabçılık Masakarada, Medeyada, Mil'yanada ve Oranda çok ileridedir.

Cezayirin başlıca zenginliklerinden biri de hurmadır. Aşağı yukarı 5 milyon hurma ağacı mevcuttur. Yıllık hurma ihracatı 100 bin kentali bulmaktadır.

Cezayirin mühim mahsulâtından biri de tütündür. Yıllık tütün

mahsulâtı 20 bin tonu bulmaktadır. Tütün mahsulâtının % 60 ını Fransaya ihraç edilmektedir.

Kasablık hayvanlar arasında koyun mühim bir mevki işgal etmektedir. Koyun sayısı 6 milyon kadardır. Yün ihracatının % 95 ını Fransaya gider.

Başlıca şehirleri: 264 bin nüfuslu Cezayir limanı ile 201 bin nüfuslu Oran şehridir. Son haberlere göre bu iki şehir halen Amerikan askerlerine teslim olmuş bulunmaktadır.

Fransızların Tunus müstemlekesi: Tunus, gene Akdeniz kıyısında Cezayir ile Libya arasında bulunmaktadır. Tunus, gerek stratejik vaziyeti, gerekse iptidai kaynaklarının zenginliği bakımından mühim bir mevki haizdir.

Tunus 1831 yılında Fransa tarafından işgal edilmişti. Arazisi 156.000 kilometre murabbaı olup nüfusu 2.608.000 dir. Nüfusunun 214 bini Avrupalıdır, ki bunun 108 bini Fransız, 94 bini İtalyandır.

Tunus ta bir ziraat memleketidir. Başlıca mahsulâtı buğdaydır. Zeytinlik te mühim bir mevki işgal etmektedir. Tunus buğdayı, kalite itibarile dünyanın en güzel buğdaylarından biridir addedilmektedir. Tunusta mevcut zeytin ağaçlarının miktarı 17 milyon kadar addedilmektedir. 1938 yılında zeytinyağı mahsulü 30 bin tondan fazla idi.

Tunus Misket şarablarıyla meşhurdur. 1938 yılında şarab mahsulünü miktarı 1.976.000 hektolitreye tutmaktadır.

Mer'alarının bolluğu dolayısıyla kasablık hayvanlar da pek çoktur.

Tunusun başlıca madenleri: Fosfat, demir, çinko, kalay ve bakırdır. Tunus fosfat istihsalatında Birleşik Amerikadan sonra dünyada ikinci gelmektedir.

Tunusun ihracatının mühim bir kısmı İtalyaya gider. Bilhassa askeri ve stratejik ehemmiyeti haiz bakır, fosfat, demir gibi madeni mahsulât umumiyetle İtalyaya sevkedilir... İtalyanların «Montecatini» namındaki kimya tröstü, istimal ettiği fosfatın % 50 sinden fazlasını Tunustan ithal eder.

Tunusun dış ticareti, bilhassa bu son yıllarda gittikçe inkişaf etmektedir. Bu hususta Fransa, (Devamı 7 nci sayfada)

Edebi romanımız: 2

Dişi Arkadaş

Yazan: Cevad Fehmi

Dünkü kısmın hülâsası

Muharrir değil, aktör olacak adammışım ben. Rolümü ne güzel, ne tabii oynuyorum. Saat gecenin on bir. Bütün apartman karanlık. Yalnız benim odamda karyolanın yanındaki koltuk, modin üstünde duran gece lâmbası yanıyor. Birden kapının zil sesi acı acı ödüyor. Yanında yarı çıplak yatan genç kadın korkuyor. Ben de şaşmış görünüyorum. Kim gelmiş olabilir? Korkacak ne var? Hayır korkacak çok şey var. Gelenlerin kırım olduklarını biliyorum, onları ben davet ettim. Kadının mümanaatına rağmen gidip kapıyı açıyorum. Gelenlerin hepsi sarhoş. Meslek arkadaşları, On-

de de duruyor. Tahmin edin bakalım, esmer mi, sarışın mı? Boyu uzun, fakat ya rengi?... Ya çehresi?... Vay vay vay bu ne güzel lâvanta... Duyuyor musunuz?

— Duyuyoruz, evet duyuyoruz.

— Bu akşam onun şerefine içeceğiz çocuklar. O bu gecenin kraliçesi olacak. Haydi elektriği açınız, yaşasın kraliçemiz!

— Yaşasın! Odaya atıldığım zaman bir alkış sesi yükseliyor ve üç dört kişi birden kapının yanındaki elektrik düğmesini arıyorlardı.

— Çocuklar çıkın dışarı! diye bağırdım. Çıkın diyorum size...

— Çıkıyacağız, neden çıkıyacağımız? O davetli ise biz de davetliyiz!

— Cemile ne oldu böyle, satılık bir kadem için nerede ise bize silah çekecek...

Karanlıkta kimin olduğunu tahmin edemediğim bir ses tekrarladı:

— Tamam, işte tahminimiz tabakkuk etti. Çocuklar lâmbayı açmayın. Bu alaca karanlık daha iyi...

— Açmayın, açmayın...

— İşte Romeo dışarıda... Jüliyeti de burada... Işık az, gölge.

de de duruyor. Tahmin edin bakalım, esmer mi, sarışın mı? Boyu uzun, fakat ya rengi?... Ya çehresi?... Vay vay vay bu ne güzel lâvanta... Duyuyor musunuz?

— Duyuyoruz, evet duyuyoruz.

— Bu akşam onun şerefine içeceğiz çocuklar. O bu gecenin kraliçesi olacak. Haydi elektriği açınız, yaşasın kraliçemiz!

— Yaşasın! Odaya atıldığım zaman bir alkış sesi yükseliyor ve üç dört kişi birden kapının yanındaki elektrik düğmesini arıyorlardı.

— Çocuklar çıkın dışarı! diye bağırdım. Çıkın diyorum size...

— Çıkıyacağız, neden çıkıyacağımız? O davetli ise biz de davetliyiz!

— Cemile ne oldu böyle, satılık bir kadem için nerede ise bize silah çekecek...

Karanlıkta kimin olduğunu tahmin edemediğim bir ses tekrarladı:

— Tamam, işte tahminimiz tabakkuk etti. Çocuklar lâmbayı açmayın. Bu alaca karanlık daha iyi...

— Açmayın, açmayın...

— İşte Romeo dışarıda... Jüliyeti de burada... Işık az, gölge.

de de duruyor. Tahmin edin bakalım, esmer mi, sarışın mı? Boyu uzun, fakat ya rengi?... Ya çehresi?... Vay vay vay bu ne güzel lâvanta... Duyuyor musunuz?

— Duyuyoruz, evet duyuyoruz.

— Bu akşam onun şerefine içeceğiz çocuklar. O bu gecenin kraliçesi olacak. Haydi elektriği açınız, yaşasın kraliçemiz!

— Yaşasın! Odaya atıldığım zaman bir alkış sesi yükseliyor ve üç dört kişi birden kapının yanındaki elektrik düğmesini arıyorlardı.

— Çocuklar çıkın dışarı! diye bağırdım. Çıkın diyorum size...

— Çıkıyacağız, neden çıkıyacağımız? O davetli ise biz de davetliyiz!

— Cemile ne oldu böyle, satılık bir kadem için nerede ise bize silah çekecek...

Karanlıkta kimin olduğunu tahmin edemediğim bir ses tekrarladı:

Memleket Haberleri

Izmirde

Belediye Kültürpark veteriner işleri üzerinde dikkatle ve ehemmiyetle duruyor

Izmir (Hususi) — Belediye'nin son bir yıllık çalışmalarından bir kısmını bildirmiştim. Bu yazıda da bu faaliyetten bir başka parçayı izah etmiş olacağım.

Bu yıl açılan Kültürpark eğlencelerinin muhabet uyardığı alaka büyüktür. Bir ay süren kültürpark eğlenceleri münasebetle kültürparkı 442612 kişi ziyaret etmiş ve belediye eğlence yerlerinde 11591 lira bir hasılat temin edilmiştir. Bu rakam Kültürpark eğlencelerinin aşağı yukarı fuar kadar bir hareket uyardığını göstermesi itibarıyla mühtemeldir. Devamında neşriyat yapılmış ve birçok hatibler konferanslar vermiş ve bu konferanslar bütün şehirde alaka uyandırmıştır. Son bir yıl içinde Kültürparkta 900.000 kişi ziyaret etmiştir. Muhtelif eğlence yerlerinde de 143.000 kişi ziyaret etmiştir.

Netice itibarıyla belediyenin bir senelik çalışmaları ihmal olunamıyacağı kadar geniştirilebilir.

Diğer taraftan bir sene zarfında İzmir mezbahasına 3.503.636 kilo hayvan getirilmiştir. Bunlardan 59 bini baş koyun, 1343 baş keçi, 4742445 baş kuzu, 3000 baş oğlak, 17000 baş sığır, 818 dana, 1441 baş manda, 216 baş malak, 1-2 baş deve ve 20 baş domuz kesilmiştir. Bunlardan 28 koyun, 23 keçi, 7 kuzu, 35 öküz, 39 inek, 12 manda olmak üzere yüz kırk bir baş hayvan hastalıklı olduklarından imha edilmiştir.

Son bir sene içinde mezbahada 667 bin kilo noksan et kesildiği anlaşılmıştır.

Çanakkale ve İzmir valileri takdir edildiler

Ankara — Devlet hububat hiselerini yüzdeyüz tahsil eden Çanakkale valisi Fehmi Ural ile İzmir valisi Sabri Övey Dahiliye Vekâletince takdir edilmişlerdir.

Egede yeni köy ebeleri

Izmir (Hususi) — Konya ebe mektebi 1942 yılı mezunlarından Resmîye İlgün Turgudlu-Musalcalı nahiyese köy ebeliğine, Fikriye Bırkoş Orhangazi - Yeniköy ebeliğine Balıkesir ebe mektebi 1942 yılı mezunlarından Zeynep Akdağ Balya nın Korucu köy ebeliğine, Zehra Semerci Soma - Karacatay nahiyese ebeliğine, Yaşar Kırırak Gördes-Kayacak köyü ebeliğine tayin edilmişlerdir.

«Son Posta» nun edebî romanı: 157

Erkeği kadın yaratır

YAZAN: NUSRET SAFA COŞKUN

Vedad ikide bir — Ben yalnız seni seviyorum! dedikçe, tehalikle, «Ben de..» diyor.

Dansı müteakib, bahçeye doğru yürüdüler. Parmaklıkların etrafı, iherinin görülmemesi için bezlerle örtülmüştü, fakat, alçak duvarların arkasında, baloya gelmişlerden müteakib bir hayli insan içerisinde seyredecek delikler bulmuşlardı. Ağaçların tabii bir kameriye haline getirdiği köşeye çekildiler. Burada yalnızlar, kimse de kendilerini rahatsız edemedi.

Ömuzlarından tutarak genç kıza, kendisine doğru çekti.

— Görüleceğiz Vedad!

Adamakıllı sarhoştur, sarhoşluğun cüreti mukamdır. Genç kıza, heyecanlı kulakladı, o da hasretle dudaklarını çoktan uzatmıştı.

— Seni seviyorum Gönül!

— Ben sana tapıyorum Vedad! Bu daha ne kadar uzayacak.. artık bir an evvel beni bu izintülerden kurtar, benim karım olmak benim için en büyük saadetlerdir. Daha ne bekliyorsun! Anımsan babın bu teklifi sevinçle karşılayacaklarındın şüphe ni ediyorsun?

Birdenbire ayılmıştı, ooh, bu.. düşünmemişti. Müthiş şey.. Semahatten kızını istemek.. Yonun bu hakikat meydanına çıkacağını asla hesaplamıştı. Evet, iç şüphesiz, genç kız, bu netice bekliyordu. Öyle bir netice

Izmirde altı bin fakire sıcak yemek veriliyor

Bir takım işçilere ucuz yemek dağıtılacak

Izmir (Hususi) — Parti başkanı, lığı bu kış mevsiminde yoksul ve fakirlere az yemiyeli işçilere sıcak yemek temin etmeye üzere kızılây teşkilatına işbirliği yapmıştır. Kânun aylarında başlayıp Mayıs ayına kadar devam etmek üzere kızılây cemiyetinin aşhaneler açması ve 6000 kişiye hergün sıcak yemek verilmesi mevzuu bahstir.

Fakirlere parasız ve fiş mukabilinde verilecek olan yemekler kâkörü itibarıyla zengin olacaktır. Nispeten varlıklı işçilere de 10 kuruş mukabilinde yemek verilmesi düşünülmektedir. Bu yemeklerin merkezi bir aşhanede hazırlanarak aşevi şubelerine tahsis hususunda tedkikler yapılmaktadır. Hazırlıkların kısa bir zamanda tamamlanmasına çalışılmaktadır.

Bergamada yakalanan muhtekirler

Bergama (Hususi) — Bergamanın Uzuncarıştında Şevket Bicer, İsmail Özyaman, Mustafa Işık, Mustafa Boyacı, Ali Arslan, Remzi Uygur, Yusuf Unsul; Hüseyin Eken, Ahmed Özdemir, Kâmil Behçivanlar; Mehmed Erün adında 11 esnaf muhtelif cins gıda maddesini fazla fiatla sattıklarından yakalanarak adliyece verilmişlerdir.

Bergamanın Aşağı mahallesinden Halil oğlu Ahmed, Ömer oğlu Mustafa; Hamid Uçmaz; Ahmed Gülenç; Mustafa Güner; İlyas Özyeşil, Zeliha Tütüncüoğlu, Şerif Erçin sattıkları gıda maddelerinin üzerlerine etiket koymadıklarından yakalanmışlardır.

Gene Bergamanın Uzuncarıştında meyhaneci Ali oğlu Mehmed Çiçeksever, bir litrelik yeni rakıyı 5 liraya sattığından yakalanmıştır.

Trakya şehirlerinin kurtuluş bayramları

Edirne (Hususi) — İlkineçerini ayı Trakya kaza ve vilayetlerinin kurtuluş yıldönümlerine tesadif etmektedir. Aym 8 inde Lüleburgaz, 13 inde Tekirdağ, 17 inde Şarköy ve 25 inde de Edirnenin kurtuluş bayramları kutlanacaktır.

Geçen yıllardan daha büyük mîlk yasta Edirnenin kurtuluşunun kutlanması için şimdiden hazırlıklara başlanmıştır. Bunun için Halkevilimizce bir program yapılmaktadır.

Sivas idman bölge şefliği

Hendek (Hususi) — Hendek orman bölge şefi ve gazeteci arkadaşlarımızdan Cemil Coşkur terfian Sivas vilayeti orman bölge şefliğine tayin edilmiştir.

Aydında buğday fiatları düşüyor

Aydın (Hususi) — Memurlara ofis anbarlarından aylık buğday dağıtılması devam etmektedir. Geçen hafta on beş kiloluk dolusu 13 liraya kadar yükselen buğday bu hafta 10 - 11 liraya satılmıştır.

Yurddaki okullarda muhtae talebeye sıcak yemek

Ankara — Mekteplerde ders yılının başlaması münasebetle yurdu muhtelif yerlerinde sosyal yardım kurulları ile hususi teşekküller tarafından yardıma muhtae okullara hergün sıcak yemek yedirmek teşebbüslerinin gün geçtikçe geniş bir tatbik sahaları bulmakta olduğu memnuniyetle kaydedilmektedir.

Bugün de Kütahyadan aldığımız bir telgraf, ilk ve orta okulların okul müdürlükleri ve akşam san'at okulunda yardım ihtiyacında bulunan yüz seksen talebeye hususi idare tarafından verilen tahsisat ile hergün sıcak yemek verilmeğe başlandığını bildirmektedir.

Samsun belediye reisi seçildi

Samsun (Hususi) — 2/11/942 Pazartesi günü toplanmış olan Şehir Meclisi, belediye reisliğine İtfalkada dış tabii Mümtaz Arkaynı seçmiştir.

Uzun müddet Şehir Meclisi ve belediye encümen azalıklarında bulunan Mümtaz Arkayn, aynı zamanda C. H. P. vilayet idare heyeti azalığı ve 5 sene de Halkevilimizce mesaisile muhabet sevgi ve alaka uyandırmıştır. Yeni reisimiz son olarak C. H. P. vilayet idare heyeti başkanlığını ifa etmekte idi.

Hendekte

Bir genci şah damarından bıcağıyla öldürdüler

Hendek (Hususi) — Kazanımızda eski bir husumet yüzünden bir cinayet işlenmiştir. Dereboğazi mahallesinde oturan İsmail ile Nihad adında iki genç Ahmed adında diğer bir gence ötedenberi bir karı kuyusu yüzünden düş bilemekte idiler. Nihayet Ahmed bir gece evine gelirken İsmail ile Nihad peş peşe kurmuşlar, birdenbire arkasından üzerine çullanmışlar ve şahdamarına bir bıcağı saplayarak zavallıyı öldürüp kaçmışlardır. Fakat zabitanın yaptığı sıkı takib neticesinde katillerden ikisi de yakalanmıştır.

Bigadiçte hava kurumuna teberrüler

Bigadiç (Hususi) — Balıkesirden nahiyemize gelen Hava Kurumu heyeti halkla faydalı görüşmelerde bulunmuştur. Bilhassa avukat Esad Budakoğlunun bugünkü harbde tayyarenin önemini tebarüz ettiren konuşmasını müteakib teberrüleri bağlanmış, kısa zamanda (5000) lira merkezden (4000) lira da köylerden teberrü kaydedilmiştir. Muzaffer Emiroğlu 175, Ahmed Ağaoğlu 150, Muharrem Çömlek 125, Mehmed Özülsu 100, Ali Emir 100, Tabak Ahmed Karagülle 100 lira vermişlerdir.

Osmaniyede parti kongresi

Adana (Hususi) — Osmaniyede belediye reisi Kasım Enerin riyesetinde kaza kongresi kaymakam ve birçok dinleyiciler huzurunda yapılmıştır.

Partinin senelik mesai raporu, bütçe ve dilek encümenlerinin raporları müzakere ve kabul edildikten sonra idare heyeti seçimine geçilmiştir.

İntihabın açık reyile yapılması na karar verilerek kaza idare heyetine asil olarak Abdürrezzak Güven, Bekir Özkan, Bekir Kılınc, Osman Kaya, Lütfi Sezgin, Memduh Tümer ve Remzi Kılınc ittifakla seçilmişlerdir.

C. H. P. Vilayet idare heyeti kongresine iştirak etmek üzere de Abdürrezzak Güven, Nuri Kaya ve Lütfi Sezgin delege olarak seçilerek kongreye son verilmiştir.

Kırklareli valisi

Kırklareli (Hususi) — Mezun bulman Kırklareli valisi Kazım Demir dönerek vazifesine başlamıştır.

«Son Posta» nun spor tefrikası: 144

Kara Ahmet

Nihayet Ahmed galib!

— Öyle amma Hergeleci.. Böyle bırakır isek daha bir iki saat güreşirler. Sonra başaltı, baş güreşleri gecikir.

— Eğer güreşler gecikecek diye yapıyorsanız o başka! Onlar güreşedursunlar, başaltı güreşi de başlasın..

Deyince, hakem heyeti gevşedi. Çünkü Hergelecinin söyledikleri doğru idi. Kara Ahmed, hasmını öldürmüş bir vaziyette idi. Güreş denk değildi. Güreşi berabere bırakmak haksızlık olurdu. Bu sırada cazgir de hakem heyeti huzuruna dikilmiş bulunuyordu. İsmail ağa, cazgire sordu:

— Usta! Sen ne diyorsun? Cazgir:

— Güreşi berabere ayırmak haksızlık olur. Çünkü güreş denk değildir. Ahmed, hâkimdir hasmına. Dramalılı bitik bir hale getirmiş ve öldürmüştür. Bu vaziyette güreşi berabere ayırmak muvafık olmaz.. Biraz daha sabredelim. Çok geçmez Ahmed, hasmını bir şeye benzetir..

Demeğe kalmadı. Kara Ahmed, Dramalılı sıkı bir çapraz toplayarak sürdü. Dramalılı, çaprazı karşılayamadı. Çünkü bitik bir hale gelmişti. Ahmed, hasmını dolu dizgin sürmeğe ve bir yandan çengellemeğe çalışıyordu. Bu, heyecanlı val'â hakem heyetini de, cazgiri de, Hergeleciyi de susturdu. Hep birden iki pehlivan üzerine gözler dikildi. Çünkü Dramalılın vaziyeti kötü idi. Yüzde doksan bir şeyler olacağı benziyordu. Kara Ahmed beraberliği duyduğu için hızla gelmişti. Ne yapıp yapıp perişan olan hasmını yenecekti. Etraftan bağırarak başlad:

— Haydi bitir!

— Yetiştir çengelil!

— Ha Ahmed!..

Kara Ahmed, dişlerini sıkmış hasmını öyle kuruyordu. Nihayet Dramalılı, çaprazı sıyrarak kendini yüzü koyun yere attı ve bu Dramalılı için en büyük muvafakiyetti. Fakat Ahmed, hasmını bırakmadı. Dramalılın üzerine atıldı. Hasmı toparlanıp kendisine çekidüzen verinceye kadar bir yan kazığına paça kasmağı aldı, derhal Dramalılı askıya getirdi. Dramalılı artık gidiyordu. Pes etmekten başka çaresi yoktu. Ahmed, Dramalılın pes etmesini filân beklemedi. Gözü kararıştı. Bir ayak budaması ile hasmını sırtüstü yere vurdu.

Bu, hal ortada münakaşası cereyan eden beraberlik fikrini ol-

duğu yerde bıraktı. Hergeleci de, cazgir de, hakem heyeti önünde ve lafları ağzında kala kalmışlardı.

Ahmed, muvaffak olunca, Hergeleci:

— Ustalar! Gördünüz mü dedigimiz oldu? Berabere ayrılmış olsa idik haksızlık olacaktı. Dedi.

Kara Ahmedin, büyük ortayı, çetin bir boğuşmalardan sonra kurtarması en büyük muvaffakiyetlerinden biri sayılabilir. Çünkü hasımının hepsi sayılı ve çetin adamlardı.

Artık Kara Ahmed, Hergeleciye çırak olmuştu. Bütün hayatı ustasıyla beraber geçecekti. Ustası nereye giderse o da beraber gidecekti. Ölümler ayırılıyordu. Nitekim Ahmed, ölümeceye kadar ustasından ayrılmadı. Paris'e bile ustasıyla beraber gitti. Başpehlivan olduğu halde gene ustasıyla beraber gezdi. Kara Ahmedin başpehlivanlık güreşlerinde usta ve çirağın nasıl hareket ettiklerini göreceğiz.. En çetin güreşlerde bile usta çırak beraber boğuşmuşlardır. Hele Adalı Halile karşı usta ve çirağın güreşleri birer destandır. Dev gibi Adalı ile müteaddid güreşleri vardır.

Kara Ahmed, Hergeleci ile beraber yola çıktı. Artık İsmail ağadan ayrılmıştı. İsmail ağa, Ahmed'i Hergeleciye teslim etmişti. Hergeleci, çirağın güzel bakıyıcı ve idman veriyor. Güreşin bütün inceliklerini öğretiyordu. Hergelecinin oyunları meşhurdu. Bilhassa kılıç oyunları tehlikeli idi. Hiçbir pehlivan alta düşen Hergelecinin üzerine varamazdı. Bilmem okuyucuları ma yazdım mı? Koca Yusuf, Hergeleciden ürkerdi. Bilhassa Hergeleci alta düştüğü zaman Yusuf üzerine gitmezdi. Yağıle Hergeleciye vurur ve seslenirdi: — Kalk ayağa be!

Halbuki, her pehlivan hasmını altına almağa çalışır. Altına aldıktan sonra da güreşi yarı kazanmış addeder kendini. ve, böyledir de. Lâkin, Hergeleci ile güreşte iş böyle değildir. Yusuf, hasmını altına aldığı halde, üzerine gitmezdi. Çünkü, Hergelecinin üzerine çıkmak ve onu oyun alarak yenmeğe savaşmak muhakkak yüzde yüz bir kılığa düşüp mağlûp olmak demektir. (Arkası var)

gun buluyorum ve senin olmak istiyorum.

— Herkes ne der? — Herkesten bize ne? Herkes bir şey diyecek diye, birbirimizin olamayacak mıyız?

Sanki, hemen birbirlerinden ayırıyorlarmış gibi, Vedadın göğsüne sokulmuştu. Gözlerinde iki damla yaş parlıyordu.

— Birbirimizden hiç ayrılmayacağız değil mi Vedad?

İkinci kısmın sonu Üçüncü kısım -A-

Evde, piyano başında, yeni eserime çalışıyordum. Ablam, bir zarf uzattı:

— Semahatin hizmetçisi getirdi.

Gönülden sandım, Semahattenmiş..

Evde yalnız olduğumu yazıyor, mümkünse uğramamı rica ediyordu.

Bir hissi kablevuku, bana bir şeyler olduğumu veya çarık üzere bulunduğumu söylüyordu. Zaten, frenleri bozulmuş, yokuş aşağı bütün süratle inen bir otomobilde bulunan insan vaziyetindeyim. Her an aşkınun, saadetimin, hayatımın darmadağın olmasına intizar ediyordum. Bu iş patlak verecek bir gün.. Gönül, mutlaka annesine açılacak, yahud ihlas edecek, veya Semahat bu gizli macerayı sezecektir. Sadetten de korkuyordum değilim! Balo gecesi, beni evine götürmek için, sabaha kadar mücadele etti. Ayrılmışken savurduğu: — Sen görürsün! tehdidini pek yabana atamıyorum!

Semahate, korka korka git-

tim. Yanılmamışm.. Semahatte bariz bir heyecan var, gene yüzü renksiz. Çok halsiz olduğumu görüyorum. Yarabbi, Semahat ne kadar süratle çöküyor. Belki daha genç kopyasını gördüğüm için, onu bu kadar çöktük, yüzünü bu derece porsümüş görüyorum.

— Yalnızdım, Vedad, dedi.. Seninle biraz konuşmak istedim. Rahatsız olmadın ya?..

«Seninle biraz konuşmak istedim!» deyişinde, «Seninle mutlaka konuşmamız lâzım gelen meseleler var!» diyen bir ifade buldum.

Kalbim çarpıyor, utaniyorum, yüzüne bakamıyorum. Mevzu, tahmin ettiğim gibi ise, ne yapacağım? Nasıl sıyrılacağım? İnkâr mı? İtiraf mı lâzım gelecek! Artık bunlar onun delillerinin kuvvetine bağlı.. Söze başlamak için tereddüdünü bir hazırlık.. Kalbim duracak. İşte, sesi titriyerek başlad:

— Bugün evde yalnız olduğumdan istifade ederek seninle konuşmak istedim Vedad! Bu konuşma bizim için çok lüzumlu. Hem bir sevgili hem de bir ana olarak seninle mutlaka anlaşmamız icab ediyordu. Çok tereddüd ettim, çok düşündüm, tereddüde düşünce arasında tahammülsüz ızırablar çektim.

Yüreğim ağzıma gelecek. Korktuğum başıma geldi. Tahmin ettiğim meseleye giriyoruz, oğlum Vedad, azami soğukkanlı olmağa mecbursun!

— Seni seviyorum Vedad! Ölünceye kadar seni unutmama imkân yok. Aynı zamanda kızımın anasını. Bir sevgili olarak seni düşünmeğe, seni bir uçuruma yuvarlanmaktan korumağa

meçbur olduğum kadar, kızımın da saadetini düşünmek vazifemdir. Vaziyetimin nezaketini gözünün önüne getir. Ne müşkül değil mi?

Bir söz söylemiş olmak için lâfım kestim:

— Söylediklerinden hiçbir şey anlamıyorum Semahat! Gözlerimin içine baktı. Aman Allahım, ne müthiş ve ne derin manalar yüklü bir bakıştı bu!.. «Ne demek istediğini anlıyorsun!», «İnkâr beyhude!..», «Bir ipte oynamayalım!» diyen bir bakış.

— Vedad, sen Gönüllü seviyorsun! Kızım da sana delicesine aşık ve.. seviyorsunuz!

Tüylerim dikenleşti. Başımdan aşağı bir kova su dökülmüş gibi, terden sırsıklam oldum. Yüzüm hicabdan kızardı mı, heyecandan sarardım mı bilmiyorum. Olduğum yerde taş kesilmişim.. Söz söylemek için bir hareket yaptım. Galiba, inkâr edecektim.

— Hayır, dedi.. Sakın inkâr etme.. Ben her şeyi biliyorum. Bunun sezmek için zeki bir insan olmağa hiç de lüzum yok.. Balo gecesi de elim e sağlam isbat vesikasını verdin.

Hayret ve korku ile yüzüne bakıyordum.

— Evde bunalmıştım, kendimi dışarı attım. Parti bahçesinden yükselen caz sesi, kahkahalar, köyü yerinden oynatan neşe gayri ihtiyarı beni o tarafa doğru sürükledi. Duvar dipleri insanlar la doluydu, herkes aralıklardan içerisini seyrediyordu. Ben de tentenin yırtık bir tarafını buldum.

Durdu, yüzü ızırabla kırışmıştı. Derin bir nefes aldı: — Siz, birbirinizin kolları ara-

'Bugün bütün yurd, hürmet, tazim ve minnetle onu anıyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada) haberlerinden başka neşriyatta bulunuyacak, sabah, öğle neşriyatında Milli Şefimizin beyanamesi ve akşam neşriyatında bu beyanname ile beraber Atatürk'ün 10 uncu yıldönümü nutku kendi sesleriyle nakledilecektir.

Edirne'de

Edirne (Hususi) — Ebedî Şef Atatürk'ün ölümüne ve saatine rastlayan bugün Halkevimizde bir ihtifal yapıldı. Törene başta Trakya umumi müfettişi vekili Salim Gündoğan, Edirne valisi Daniş Yurdakul, umumi müfettişlik müşavirleri, askeri komutanlarımız, vilâyet, adliye ve diğer bütün devair ve müesseseler müdür ve memurları ve her sınıf

halk iştirak etmiştir. Saat 9 da İstiklâl marşı ile başlanan törende Halkevi reisi doktor İsmail Hakkı Kutkan Atatürk'ün ölümünü kısa ve vezir bir ifade ile anlattıktan sonra beş dakika saygı susması yapılmıştır.

Bundan sonra Lise başmuavini Fahri Dilgen Atatürk'ün hayatı, memleket ve millet için yaptığı büyük hizmetler ve kahramanlıklar hakkında bir hitabede bulunmuş ve hitabenin sonunda Milli Şef Reiscümrhuzumun Atatürk hakkındaki beyanamesi okunmuştur. Beyanname okunduktan sonra Halkevinden topluca çıkılarak Atatürk anıtına gidilmiş ve hazırlanan çelenkler konduktan sonra törene nihayet verilmiştir.

Fransanın müttefiklere harb ilân etmesi isteniyor

(Baş tarafı 3 üni sayfada) Vaşington 9 (A.A.) — M. Ruzvelt general Frankoya bir mesaj göndererek İspanyol hükümetine, milletine ve ana vatan veya deniz aşırı topraklarına karşı hiçbir harekette bulunulmayacağını ve İspanyanın Amerikadan korkacak hiçbir şeyi olmadığını bildirmiştir.

M. Ruzvelt Portekiz cimburreisi M. Carmona'ya da bir mesaj göndererek Portekiz'in her şeyden evvel harb âfetinden ve harbin tahribatından sakınmak istediğini anlattığını söyleyerek Portekize de aynı teminatı vermiştir.

Weygand Vişide

Vichy 9 (A.A.) — Fransa kabinesi, dünkü Pazar günü üç toplantı yapmıştır. Sabahleyin öğleden sonra gece, general Weygand, dün Vişiyeye gelmiş mareşal Peten, M. Laval ve diğer Fransız zımmamları ile görüşmüştür.

Amerikada Fransız gemileri

Londra, 9 (A.A.) — Vaşington'dan verilen bir habere göre, Fransa sefirine pasaportu verilmiştir. Birleşik Amerika hükümeti Amerikan limanlarında bulunan bütün Fransız gemilerine el koymuştur.

General Giraud

Paris (NPD) — Elçi M. Fernand de Brinon'un Paris basınına bildirdiği veçhile, general Giraud halihazırda bir Amerikan gemisinde bulunmaktadır.

Siyasî münasebetler kesildi

Vichy 9 (A.A.) — Vichy istihbarat ajanlarının verdiği bir habere göre M. Laval, Pazar günü Vişideki Amerikan maslahatçısı M. Pinkey Tuck'e iki mekmetek arasındaki siyasi münasebetlerin inkıtaını resmen bildirmiştir.

Fransadaki Amerikan menafinin müdafasını İsviçre deruhde edecek tir.

Fas sultanına mesaj

Vaşington 9 (Radyo) — Bura'da ifşa edildigine göre reis Ruzvelt Tunus beyine bir mesaj göndererek, müttefiklerin şimali Afrikadaki mihver kuvvetlerini yandan çevirmek üzere Tunus topraklarından geçeceklerini bildirmiş ve Tunusun tamamıyetine riayet edileceğine dair teminat vermiştir.

Ruzvelt, müttefiklerin yegâne gayesinin üsterek düşmanı ezmek olduğunu da ayrıca belirtmiştir.

Fransa - İsviçre hududu kapandı

Berne 9 (A.A.) — İsviçre gazetelerine göre, Fransız makamları dün akşam saat 22 de yeni bir emre kadar Fransa - İsviçre hududunun kapatılması emrini vermiştir.

Mecliste encümenlerin azaları seçildi

Ankara 9 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün Dr. Mazhar Gerenin başkanlığında toplanarak Meclis ihtisas encümenlerine üye seçimini yapmış ve Çarşamba günü saat 10 da toplanmak üzere toplantısına son vermiştir.

Meclisin Çarşamba günü toplanmasında hükümet programını okuyacaktır.

Hariçte akisler

(Baş tarafı 1 inci sayfada) kuu halinde bu dürüst memleketin zımmamlarını, Onun şeref ve istiklâlini müdafaa etmeğe hat'ı surette azmetmişlerdir.

Guy Gilletenin beyanatu

Âyan hariçye komitesi azasından Guy Gillette de şu beyanatta bulunmuştur:

Atatürk'ün basireti, isabetli karar itihazındaki kudretli Türkiye'nin istiklâlini ve mülki tamamıyetini temin etmiştir. Atatürk'ün nazir olmasını sevk ve idaresi altında Türkiye, birliğini ve dahili kuvvetini kazanmıştır. Birbirini takib eden islahat, bugünkü modern ve ileri millet haline getirmiştir.

Atatürk'ün beynelmil sabadaki basireti de fevkalâde dikkate şayandır. Atatürk, cihan sununu tehdid eder mahiyette olan Alman ideolojilerini meş'um ve hodbinane bularak reddetmiştir. Atatürk, Almanyanın silâhlanma programını endişe ile derpiş eden nadir büyük devlet adamlarından biri idi.

Atatürk ile arkadaşları, Türkiye'nin siyasi vaziyetini kuvvetli İttifaklarla zaman altına aldılar. Türkiye'nin askerlik bakımından şerefini ve istiklâlini müdafaa edebilecek çok kuvvetli bir devlet haline getirdiler.

Atatürk, 4 sene evvel öldü. Fakat ruhu hâlâ yaşıyor ve beynelmil sahnedeki silinmez damgasını bırakmıştır.

Claud Pepper diyor ki

Âyan meclisi hariçye encümeni azasından Claude Pepper şöyle demiştir:

Atatürk, parlak bir tâbiyeci, uzak görüşlü bir devlet adamı ve cesur bir inkılâbçı için gerekli bütün yüksek vasıfları nefsinde toplamıştır. Şöhreti asırlarca hiç şüphesiz solmadan ve silinmeden kalacak ve devam edecektir.

Eski Osmanlı İmparatorluğu parçalanı ve Türkiye'nin hayat ve baka sı bahis mevzuu olurken Atatürk, le mahir ve bilgili iş arkadaşları, kahraman Türk milletinin hakiki sevhlerine olan itimadlarını kaybetmediler. Müttekaddim hâdiseler, bunların haklı olduklarını isbat etti. Emniyeti teessüs ettikten sonra Türkiye, terakki ve tşkâmül yolunda cesur adımlarla yol almaya başladı.

Millî Şef, Cümhurreisi İsmet İnönü ile olgun iş arkadaşları beynelmil ve iç sahada Atatürk'ün siyasetine devam etmektedirler. Şereflî bir sulh ve emniyet mefhumu, Türkiye siyasetinin ana prensipleridir. Türkiye bu prensibden ayrılmamağa azmetmiştir. Kanun ve nizam tanıyanın mütecevazler, bu noktayı kaydetmelidirler.

Hariciye encümeni reisine göre Müessesiller meclisi, hariçye encümeni reisi Sol Vloom şunları söylemiştir:

Atatürk'ü her zaman hatırlıyacağız. Atatürk'ten evvel tarihe mal olmuş hiçbir şahsiyet Atatürk kadar millî hayata kendi hakiki damgasını vurmak suretinde dünyayı hayretler içinde bırakamamıştır.

Atatürk Türkiye'de asri zihniyetin müşahhas bir timsali olmuş ve öyle kalmakta bulunmuştur. Türkiye'nin, yaşamak ve mevcudiyet hakkının tekmlı safhalarında Atatürk'ün enerji ve terakki aşkı bütün parlaklığı ile belirmektedir.

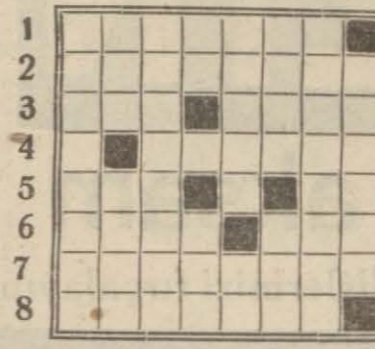
Beynelmül münasebetler sahasında, Atatürk'ün siyasi sağlamlı temellere dayanmış görünmektedir. Türkiye'nin istiklâlini hakikile müdafaa kabiliyetinde bulunduğu noktayı kabul ve tasdik için Ebedî Şef ve Türkiye'nin bugünkü idarecileri hermflik bulunuyoruz. Bu sahada Türkiye'nin, birleşik milletlerin tam müzaheretine itimad edilebileceğini düşünmek, bizim için çok cesaret ve memnuluk verici mahiyettedir.

çılacak kabiliyette olan üç zırhlı, dört ağır kruvazör, dört hafif kruvazör, yirmi yedi muhrib, yirmi beş denizaltı, bir deniz tazyayre gemisi bulunmakta idi. Bu limanda tazyayre gemisi yoktu. Bu filonun müttefiklerle çarpışmak üzere Toulondan ayrıldığına dair bir şayia dolaşmıştı da bu şayiaı teyid eder mahiyette hiç bir haber alınmamıştır. Bu Fransız gençleri çarpışmak üzere yola çıkmış olsaydılar dünyanın en kuvvetli zırhlılarından birkaçı ile karşılaşırlardı muhakkaktı. Her ne olursa olsun Fransız ve İtalyan filolarının müstereken hareket geçmeleri muhtemel addedilmemekte ise de müttefikler Afrika sahilleri uzunluğunda hava meydanları tesis edeceklerdir. Bir deniz muharebesi vukuu takdirinde müttefik tazyayreleri bu suretle müessir bir şekilde desteklenmiş olacaklardır.

Bulmacamız : 23 (16)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan okuyucularımızdan 80 kişiye hoşlarına gidecek hediyeler vereceğiz.

1 2 3 4 5 6 7 8

Soldan sağa doğru:
1 — Yürek oynaması (7).
2 — İlgiden (8).
3 — Bir deniz hayvanı (3), Başmızın üstüne (4).
4 — Sen ile ben (6).
5 — Altın (3), Ters eser (2).
6 — Ufuklar (4), Sevgili (3).
7 — Birer birer (8).
8 — Normal (7).
Yukarıdan aşağıya doğru:
1 — Akıldla (8).
2 — Telefon nâması (3), Başına .K. gelirse bir balık olur (4).
3 — Fahişlere yakışı şeklide (8).
4 — Bir renk (2), Saçsız (3).
5 — Taksimın kabul ettiği bir devrenin adı (5), Ters isim (2).
6 — İnsan (4), Hatırlamak, anmak (3).
7 — Naçızce (8).
8 — Edebiyatta bir nevin adı (6).

TETKİKLER

(Baş tarafı 5 inci sayfada) İtalya, İngiltere başta gelirler. Başlıca ihracatı: Fosfat, mütelif çeşid madenler, şarab, zeytinyağı, buğday, hurma, ve kabalslık hayvanlardır.

Başlıca şehirleri: 220 bin nüfusu Tunus şehriyle 35 bin nüfusu Bizerta deniz üssü ve 43 bin nüfusu Sfkas limanıdır.

Tunus, eskidenberi İtalyanların tamamı celbeden bir müstemlekedir. İtalyandan Afrikaya vaki muhaceret başlıca Tunus istikametinde yapılmaktadır. Esasen Tunustaki Avrupalılar meyanında İtalyanlar mühim bir yekün tutmaktadır.

Bu harbe Tunusun başlıca ehemmiyeti, bilhassa Libyaya komşu olmasındadır. Amerika ve İngiliz kuvvetleri henüz Tunusun hiçbir limanına ihraç edilmemiş değillerdir. Bu olsa olsa, Libyaya yakınlığı dolayısıyla oradan, Mihver tarafından bir mukavemet görmemek içindir. Fakat Fas ve Cezayir işgalleri tamamlandıktan sonra, burasının da müttefiklerce işgal edileceği ve ondan sonra, garb istikametinden de Libyaya bir taarruza girişileceği muhakkaktır. Bugünkü Amerika ihraç hareketinin ehemmiyeti bilhassa bu bakımdandır.

Yeni neşriyat

Foto Magazin — Gördüğü büyük rağbet üzerine sayıalarını artırarak fevkalâde bir sekite giren Foto Magazin'in bu sayısında Yakub Kadri, Mahmud Yezari, Reşad Ekrem, Yusuf Ziya, Mitât Cemal'in yazıları, sinemaya, modaya, spora adâ meraklı ve bol resimli sayfalarla çıktı.

RADYO

SALI 10/11/1942

8.45: Saat ayarı, 8.48: Ajans haberleri, 9: Ebedî Şef Atatürk'ün ölümünün dördüncü yıldönümü münasebetiyle, Milli Şef İsmet İnönü'nün o gün bu büyük acı dolayısıyla büyük Türk milletine yaptığı beyanata, dinlenmesi, 9.05: Tazim sükutu, 9.10/9.15: İstiklâl marşı ve saat 12.30 a kadar kapanış, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Ajans haberleri, 12.45/12.50: İstiklâl marşı; ve saat 19.30 a kadar kapanış, 19.30: Saat ayarı, 19.32: Ajans haberleri, 19.45: Radyo gazetesini, 20.15: Ebedî Şef Atatürk'ün ölümünün dördüncü yıldönümü münasebetiyle, Milli Şef İsmet İnönü'nün o gün bu büyük acı dolayısıyla büyük Türk milletine yaptığı beyanata dinlenmesi, 20.20: Aziz Atatürk'ün Cümhuriyetin onuncu yılında necib milletimize yaptığı tarihî hitabenin kendi sesleriyle neşri, 20.45/20.50: İstiklâl marşı; ve saat 22.30 a kadar kapanış, 22.30: Saat ayarı, 22.32: Ajans haberleri, 22.50/22.55: Yarımkö programı: İstiklâl marşı ve kapanış.

Bulmacalarımız

14 üncü devre bulmacalarımızı doğru halledip hediye kazanan okuyucularımızın isimleri

Birer roman kazananlar

(Evvelkiki günkü nüshadan devam)
125 — Bayındere: Sahî sıhhiye muhasibi eşi Ruhsar Kocamaz,
126 — Ayazapaşa: Namıkpaşa sokakı, 2/6 Nur Meral,
127 — Sarıyer: Sarıbey sokak Suna Senol,
128 — Kuruşme caddesi No, 3 A. R. Emin,
129 — Nişantaşı: Güzelbahçe sokak İskender bey apartmanı No, 1 Feriha Özpay,
130 — Ankara: Koyunpazarı No, 5 kavafl Ali Türerer,
131 — Malhara: Hayvan sağlık memuru Hayri Sobulay,
132 — İzmir: Demiryolu altında No, 23 manifaturacı Cemal Cebe,
133 — Ankara: Cececi, Keskin sokak No, 4 Behzad Akbulut,
134 — İzmir: Karantina 177 sokak No, 31 Alâeddin Asena,
135 — Bursa: Maksemçeşme sokak No, 4 Zafer Güngör,
136 — Lüleburgaz: Kepritepe köy enstitüsü şoförü Adnan Başaran,
137 — Alpu: Şeker fabrikası evleri No, 25 Ku'âl Arcaç,
138 — Bandırma: Foto Spor İbrahim,
139 — Ankara: Şeker şirketi Hâmi Arno,
140 — Adapazarı: Kömürpazarı bakkal M. Tevfik oğlu İhsan Mersinoğlu,
141 — Ankara: Kâzım Özalp caddesi, Pehlivanlar sokak No, 22 S. Öncü,
142 — İzmir: Kemalpaşa Mah. Gazibaba yokusu No, 4 Fethi Güneç,
143 — Bilecik: Hukuk hâkimi oğlu Kaşya Egemen,
144 — Geyve: İcra memuru oğlu Sabahaddin Tekin,
145 — Yukarıpazar No, 55 bakkal Hasan eli ile Yıldız Oruç (Bu okuyucumuz bulduğuna yeri bildirmiştir)
146 — Eskişehir: Savaş caddesi, Doğan oteli yanında No, 40' Cevad Yazıoğlu,
147 — Adana: Malatya mensucat fabrikası müdürü oğlu Fahri Tezcan,
148 — Sivas: Örnek oteli yanında No, 4/A emekli tuğbay Reşad Öztoprak kızı Ayten Öztoprak,
149 — İzmir: Alsancak, 1393 sokak No, 6 Saime,
150 — Ankara: Cececi Akat sokak No, 41 Sükran Pilevne,
151 — Bilecik: Ezeacı Yzb. Azmi Tarhan kızı Gülehan Tarhan,
152 — Ankara: Yenışehir, Müdafaa caddesi, Umurlar sokak Ongan Ap. daire 4 Türkân Pekdemir,
153 — Kadenhan: Şahhat memuru kızı Hâmet Aknur,
154 — Ankara: İşıklar caddesi No, 30 Fak Bey Ap, kat 2 Aynur İzgıman,
155 — Alpu: Koloni evleri No, 298 Muzaffer Dikmenli,
156 — Ankara: Sabuni mahallesi Cevizaltı sokak No, 22 Lâfiye Önyazıcı,
157 — Ankara: ebeci - Nazımby mahallesi Kestane sokak No, 71 T. Guzey,
158 — Konya: Askeri muntaka K. muhasebe veznedarı İsmail eşi Şükriye Gürses,
159 — Bursa: Se'başı, Ünlü caddesi Hamam sokak No, 4 Seniha Mutlas,
160 — Ankara: İncebeci Kutlunün sokak No, 61 Feza Okan,
161 — Çanakkale: Atatürk mahallesi eski Muhkeme sokak No, 24 Nigar Tek. söz,
162 — Kastamonu: İsmalbey mah. Ümürcel sokak No, 16 Şükriye Çarçığıoğlu,
163 — Ankara: Cececi, İtkekin okulu karşısında Fevzi bey Ap, No, 38 Günül Yücel,
164 — Adapazarı: Semerciler mahallesi Sarıçar sokak No, 17 Cemile Akçebebi,
165 — Ankara: Maltepe, Onun sokak Çoşarı Ap. No, 25/1 Mine Alluğ,
166 — Urfa: Toprak Mahsulleri Ofisi muntaka âmri Remzi Eker eşi Hüsnüye Eker,
167 — İne: Sorgu hâkimi kızı Güzin Güleç,
168 — Elâzığ: Örnek matbaası emekli Yzb. Tevfik Berk eli ile Türkân Berk,
169 — Orhangazi: Dava vekili Mümtaz Başarancan eşi Sümbül Başarancan,
170 — Samsun: Gazi caddesi, 19 Mayıs mahallesi No, 57 Behre Hamdi Sofular,
171 — Bahşesir: İstasyon caddesi No, 44 Saadet,
172 — İzmir: Hususi muhasebe kontrolörü Sâkîp Şen kızı Ayten Şen,
173 — Bahaeski: Pancar fen memuru oğlu A. Tunç,
174 — İzmir: Maarif başkâtibi Mustafa Gülen,
175 — Ankara: Kooperatif arkası: Yığıt sokak, Afyon Ap, kat 1, Tülay Başbaç,
176 — Ankara: Ziraat Vekâleti, zirai istihşas kurumu umum müdürlüğü şefi M. Nami Duru,
177 — Eskişehir: Tazyayre fabrikası meydan inşaat âmiri, 710 Enver Şenler,
178 — Eskişehir: Tazyayre fabrikası iş takibi servisi 1646 Cevad Ergüleç,
179 — İzmir: Se'hiboz sanayi müessesesi Zât işleri memuru Naim Gülmey,
180 — Bilecik İcra memuru Şevket oğlu Ekrem Bozkurt,

Ona lâyük olmya bakalım!

(Baş tarafı 1 inci sayfada) Öyle zaferler olur ki, bir millete, asırları aşp gider bir devlet verir, zaferler olur ki, onlardan muzaferin adından başka hatıra kalmaz.

Eski Türk fatihlerinin ihtiraslarından hiçbirinde eksik olmayan Mustafa Kemale ölüncüye kadar Türk toprağının sevgisi, acısı, asırlardanberi, durmaksızın, dilmeksizin, ya gözyağı, ya kanı akan bu halkın babalığı, kardeşliği, evladlığı duygusu hâkim olmuştur. İnanırdıktan güçse de bir defa inandırdıktan sonra bir milleti bin defa aldatmak kolaydır.. Mustafa Kemal aldatmadı! Bilâkis daima hakikate, katı, çetin; zorlu hakikate çağırır. Uçmak isteseydi heptimiz Ona kanad olurduk. O bizim hayallerimizin kanadlarını kırdı. Kartal, yuvasında öldü.

Mustafa Kemali bilmiyenler, 1939 danberi arasıra sorarlar; acaba sağ olaydı ne yapardı? Bu sualin cevabını, ancak, harbe ve barışta arkadaşı ve yoldaşı İnönü verebilir.

Hiç kimse, dışarıdan ve içeriden hiç kimse, Atatürk'ün onun kadar bilmez. 1942 de, Türkiyeyi, kendiliğinden, kan ve ateşe boğmuş olacağını söylüyorlar, Onu küçülmek isteyenlerdir. O, yalnız bu yurdun ve bu halkın adamı idi, Erzurum'dan İzmir'e doğru Kurtuluş harbini yapan Mustafa Kemal İzmirden Erzuruma doğru Türkiyeyi fethetme-

ğe başlamıştır. Hâlâ bu fetih yolu üstündeyiz. Osmanlı saltanatı teslim olduğu vakit, Mustafa Kemali bulduk, bahtiyarız. Atatürk öldüğü zaman İnönü başımıza geçti, ne aydın bahtımız varmış. Büyük imtihan günlerindeki kafa, ruh ve irade sağlığıyla yanılmaksızın, sendelemeksizin, engin aydınlığı doğru tehlikeli, dar ve sarp geçit aşmak zorundayız. Atatürk'ü yaşarken sevmek, ölümüne acımak, hatırasını anmak neye yarar? Ona lâyük olmağa bakalım.

Edirne'de bir fabrika yandı

Edirne (Hususi) — Talât paşa mahallesinde küçük ve iki odalı evde ve köprübaşında Sabahattin Parsoyun Gündönümü yağ fabrikasında yangın çıkmış, fabrika ile ev kâmilen yanmıştır. Fabrika sigortalı olup zabta icabeden tahkikatı yapılmaktadır.

GÖZ DOKTORU

Nuri Fehmi Ayberk
Haydarpaşa Nümune hastanesi göz mütehassısı
İstanbul Belediye karşısı.
Tel. 23212

ZAYI — 7138 numaralı tabib olup lomanı kaybettim. Yenisini çıkaracak gündan eskisinin hükmü olmadığı ilân olur.

Doktor Rifat Öztürk

Fen memuru ve desinatör alınacak

Ankara belediyesi imar müdürlüğünden:

Ankara şehri imar müdürlüğü kadrounda münhal bulunan vazifelere 3656 numaralı kanun mucibince ve aylık ücretle fen memuru ve desinatör tayin edilecektir. Askerlikle ilgili olmayan ve plân ve kadaströ işlerinde münarese bulunanların vesâikile birlikte imar müdürlüğüne müracaatları. (970)

RADYOLIN

ile sabah, öğle ve akşam

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız

NEVROZİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser.
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

EMNİYET SANDIĞI İLÂNLARI

Taksitli emlak satışı sekiz senede
% 8,5 faizle ödenir

Semti	Cinsi	Muhammen kıymeti
Beyoğlunda Çukur mahallede Sakızağa, Evin 1/2 hissesi ci Halepli sokağında eski 75, 22 yeni 73 No. lu.		3750
1 - Arttırma 16/11/942 tarihine düşen Pazartesi günü yapılacak ve 14 ten 16 ya kadar devam edecektir.		
İhale artırma sonunda en yüksek bedel verene yapılır.		
2 - Arttırmaya girmek için muhammen kıymetin yüzde 15 şî nisbetinde pey akçesi yatırma lazımdır.		
3 - Arttırma bedelinin dörtte biri peşin geri kalanı sekiz senede sekiz müsvavi taksit'e ödenir. Taksitler % 8,5 faizle tabiidir.		
4 - Taksitler ödeneceye kadar gayrimenkul Sandığa birinci derecede ipo- teklî kalır.		
5 - Binanın fotoğrafı Sandık dahilindeki satış salonunda teşhir olunacak, tır. Fazla tafsilât almak için salona müracaat edilir. (763)		

Öksürük ve Bronşit

TURAL

Komprimeleri derhal geçirir.
KUTUSU 35 KURUŞTUR.

Saçınız dökülüyorsa, başınızda kepek varsa?

MAJİK SAÇ EKŞİRİ

Kullanınız. Tesirini derhal görürsünüz.

Köylü ve İşçi Elbiseleri UCUZ - SAĞLAM - DAYANIKLI

Toptan satış yeri:

İstanbul; Sultanhamam; İrfaniye Çarşısı; numara 18.19

SALAHADDİN KARAKAŞLI

İkinci partisi de pek kısa bir zamanda sattılan köylü ve işçi elbi-
se ve paftolarının üçüncü partisi satışa çıkarılmıştır. Tüccar ve
esnafımızdan dolayısıyla köylü ve işçilerimizden gördüğü
rağbet ve alakadan cesaret alan müessese, teşkilatını ge-
nişletmeye karar vermiştir. Muhtelif vilâyet ve kaza merkezlerin-
de müessese mamulâtını satan mağazalar bulunmakla beraber bir
çok vilâyet ve kaza merkezlerinde henüz köylü ve işçi elbiselerini
satan mağazalar yoktur. Bu gibi yerlerde müessese mamulâtını sat-
mak isteyenlere fiat ve çeşid listesi gönderilir. Yalnız bu elbiseleri
salmak üzere yeniden açılacak mağazaların siparişleri evvelki par-
tilerde olduğu gibi tercihan daha evvel gönderilmektedir. Sipariş-
lerin bedeli İstanbulda peşin alınır.

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük Cari Hesaplar

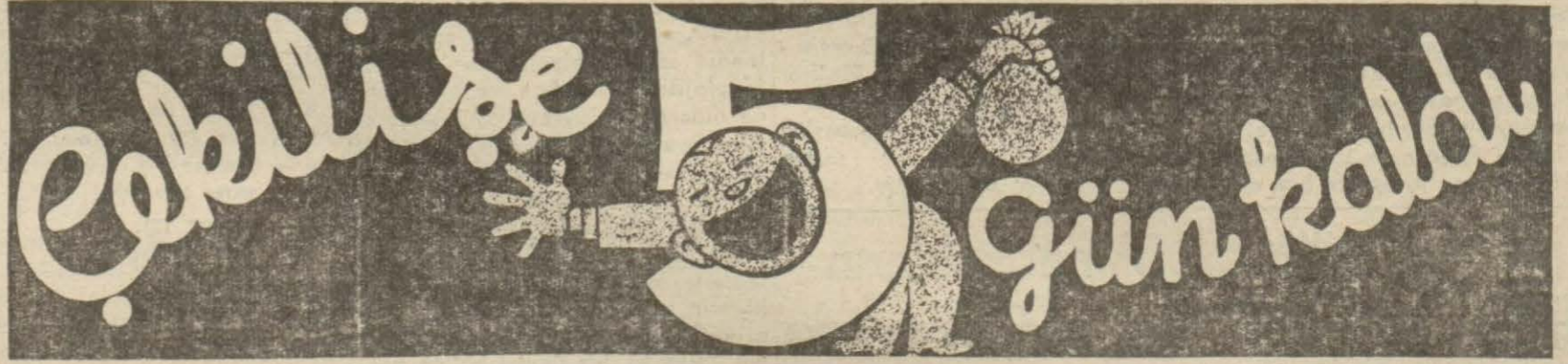
1943 İKRAMIYE PLÂNI

KEŞİDELER: 1 Şubat, 3 Mayıs, 2 Ağustos,
1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1943 İKRAMIYELERİ

1 adet 1999 Liralık = 1999.— Lira
1 » 999 » = 999.— »
1 » 888 » = 888.— »
1 » 777 » = 777.— »
1 » 666 » = 666.— »
1 » 555 » = 555.— »
1 » 444 » = 444.— »
2 » 333 » = 666.— »
10 » 222 » = 2220.— »
30 » 99 » = 2640.— »
60 » 44 » = 2640.— »
250 » 22 » = 5500.— »
334 » 11 » = 3674.— »

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş
ve faiz almış olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olu-
sunuz.

POKER

TRAŞ BIÇAKLARI

Cildi tahriş etmez,
cildi yumuşatır.

Her yerde
P O K E R

traş bıçaklarını arayınız.

Müzayede tehiri

Emlak ve Eytam Bankasından:

11/11/942 Çarşamba günü saat 14 de satışı mukarrer Tesvikiyedeki iki par-
ça arsa satışının 30/11/942 tarihine tehir edildiği ilân olunur. (1252)

Devlet Orman İşletmesi Karabük Revir Âmirliğinden:

1 - Karabük devlet orman işletmesi revir âmirliğine bağlı Yenihan böl-
gesi emvalinden olup Meşhür deposunda işite mevcut 1330 adede muadil
316 metre mikâp 484 desimetre mikâp çam ve 1740 adede muadil 336 metre
mikâp 809 desimetre mikâp köknar tomrukları açık artırma suretiyle satışa
çıkartılmıştır.

2 - Açık artırma 20.11.942 tarihine rastlayan Cuma günü saat 14 de Ka-
rabük devlet orman işletmesi revir âmirliği binasında toplanacak olan komis-
yon huzurunda İcra edilecektir.

3 - İşbu çam tomruklarının beher metre mikâbının muhammeda bedeli 30
İradan ve köknar tomruklarının beher metre mikâbının muhammeda bedeli 28
İradan olup teminat akçesi % 7,5 kuruş hesabı tutarı 1525 İradadır.

4 - Bu işe aid açık artırma şartnamesi Ankara'da Orman Umum Müdür-
lüğü ile Zonguldak çevirge müdürlüğünde ve Karabük revir âmirliğinde görü-
lebilir.

5 - İsteklilerin ihale gününde teminat akçeleriyle birlikte revir âmirliğine
müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur. (1244)

Kastamonu Nafia Müdürlüğünden:

38555 lira 14 kuruş keşif bedelli Kastamonu İyesi yatakhane binasının e-
lektrik ve sıhhi tesisatla beraber ikmal inşaatı on beş gün müddetle ve kapalı
zarf usulüyle yeniden eksiltmeye konulacaktır.

İhalesi 27.İkinciteşrin.942 Cuma günü saat on beşte Kastamonu nafia dai-
resinde toplanacak komisyon tarafından yapılacaktır.

Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel şartnamesi, hususi ve fenni şart-
nâmeler, keşif hütâsası, proje ve elektrik sıhhi tesisatına aid umumi ve fenni
şartname yapı işleri umumi ve fenni şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak
isteyenlere 9 lira 64 kuruş mukabilinde Kastamonu nafia dairesinden verile-
cek veya posta ile gönderilecektir.

Muvakkat teminat 2891 lira 64 kuruştur.

Taliblerin teklif mektuplarını ve en az yirmi bin liralık bu işe benzer iş
yapılarına dair ibraz edecekleri vesika üzerine nihayet ihaleden üç gün ev-
veline kadar istida ile vilâyete müracaat ederek komisyonun ehliyet vesikası
almaları ve bu vesika ile beraber Ticaret Odası vesikasını ve teminat mak-
buzlarını teklif mektuplarından ayrı işe bir zarfa koyarak posta ile gün-
dermeleri veya en geç ihaleden bir saat evveline kadar işbu mektupların ko-
misyonu gelmiş bulunması şarttır.

Bu müddetle sonra gelecek teklif mektupları kabul edilmeyeceği ilân olu-
nur. (1243)

Kars P. T. T. Müdürlüğünden:

Yazın otomobil, kışın araba kızak veya hayvan gibi âdi vesalite haftada
karşılıklı iki sefer yapması ve bunun için yaz aylarında ve icabında iki otomobil
kış aylarında çift beygirle araba ve kızak kullanılmak üzere Kars - Kotek -
Pernaud ve İğdir menzillerinde dörtler hayvan bulundurulması ve gelme
gütre bir seferde 900 kiloya kadar yük taşınması ve hariçten yolcu almakta
müteahhidin serbest bulunması meşhurdur.

Kars - İğdir arası otomobil posta müteahhidle 2000 lira aylık muhammen
bedelle 11.11.942 Çarşamba gününden itibaren 15 gün müddetle kapalı zarf
usulüyle eksiltmeye konulacaktır.

İhalesi 25.11.942 Çarşamba günü saat 15 de Kars P. T. T. Müdürlüğü bina-
sında yapılacaktır.

Şartnamesi mezkûr müdürlükten alınacaktır. Muvakkat teminat: 1800 lira,
dir. İsteklilerin kanuna uygun teklif mektuplarıyla teminat makbuzu, ikamet-
gâh ve iyi hal kâğıtlarını ihaleden bir saat evveline kadar komisyon reisliğine
vermeleri ilân olunur. «1234»

Deniz Fabrikaları Umum Müdürlüğünden:

Deniz Fabrikaları Muhasebesinde istihdam edilmek üzere dört ücretli me-
mur alınacaktır. İsteklilerin dilekçe ve icab eden vesikaları en geç 15/11/942
günü akşamına kadar Gölçük Deniz Fabrikaları Genel Müdürlüğüne müraca-
atları ve bu tarihten sonra vakı olacak müracaatların nazarı itibara alınmaya-
cağı. (1221)

KURTULUŞ

Doktorlar, bankacılar, kâtibler
mühendisler velhâsıl bütün mü-
rekkebli kalemle yazı yazanlar
mürekkeblin ceblerine akma-
sından, kurumasından ve u-
cun bozulmasından kurtaran
yegâne

HAKİKİ
KURTULUŞ
P. 8108 - 6318

DOLMA
KALEMİ

Mürekkepli kalemle
yazı yazmak mecbu-
riyetinde olan halkı-
hakikaten bu ezi-
yetten kurtarmıştır.
UCU aşınmaz bol
mürekkebl alır.
Kuvvetli basılırsa 4
kopya çıkarabilir.

Bozulan parçaların
yedekleri tamir ücreti
alınmaksızın yerle-
rine takılır.

KURTULUŞ

kalemî sekiz parçadan
İbaret olup her bir par-
çası bulunur. AÇIK bi-
rakıldığı halde her ne
şekilde durursa dursun mü-
rekkebl akamaz ve kurumaz.

KURTULUŞ

en sağlam ve en kullanışlı mü-
rekkebli kalemdir.

HER YERDE ARAYINIZ.

İHTAR: Halkı şaşırta-
cace, bir çok yeni markalar çıktığı-
na nazaran, sayın müşterilerimizin
nazarı dükkanlarını celbederiz. Ga-
ranjli olan yalnız TİCARET VEKÂ-
LETİMİZİN P. 8108 - 6318 num-
ralarını ve KURTULUŞ ismini ta-
şayan dolma kalemî hakikidir. TAK-
LİTLERİNDEN SAKINIZ.

KURTULUŞ DOLMA KALEMLERİ DEPOSU
İSTANBUL HAVUZLU HAN No. 1

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRIKTİRENLERE 28.800
LİRA İKRAMIYE VERİYO.

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en
az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki
plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 » 500 »	2,000 »
4 » 250 »	1,000 »
40 » 100 »	4,000 »
100 » 50 »	5,000 »
120 » 40 »	4,800 »
160 » 20 »	3,200 »

Dikkat: Hesablarınızda ki para'lar bir sene içinde 50 liradan aşağı
düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir.
Kur'alara senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci
kânun tarihlerinde çekilecektir.

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: M. Sami Karayel
SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIGIL